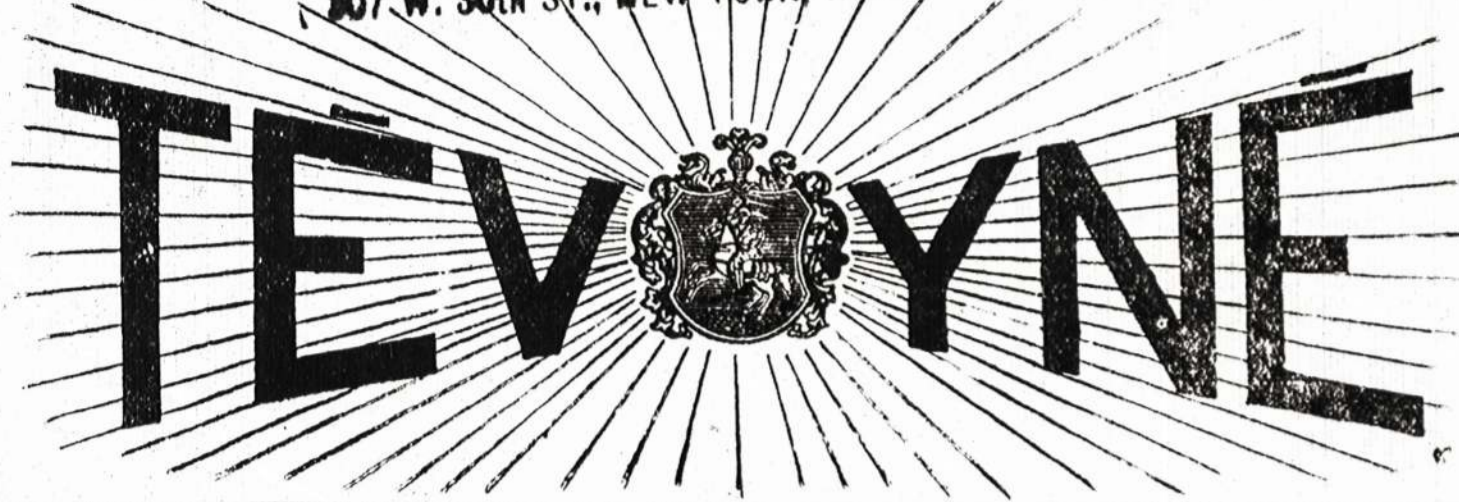

A. B. STRIMAILIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

No. 10.

New York, March 10 (Kovo). 1911.

VOL. IV.

Entered as second-class matter November 28, 1910, at the post office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
At 307 W. 30-th St. New York City.
S. Astramskas Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES.

In the United States \$1.00
To Foreign Countries \$2.00

All communications should be addressed:

"TEVYNE", 307 W. 30-th St.,

New York City.

Išleiziama su ivaijimo Lietuvių Amerikoje
kas penktadienis.

S. Astramskas, Administratorius.

PRENUMERATA METUI:

Suvienytose Valstijose \$1.00
Kitose viešpatystėse \$2.00

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:

"TĒVYNĒ", 307 W. 30-th St.,

New York City.

S. L. A. apsaugos mokesčiai.

Susivienijimas L. A. moka mirusio nario pašelpgaviui taip:
I laipsnio — \$150.00, II laipsnio — \$300.00, III laipsnio — \$600.00 ir IV laipsnio — \$1000.00. Kiekvienas narys pirma, negu jo pašelpgaviai (paveldėjai) turės tokią tiesą prie kokios S.L.A. pašelpšos, turi mokėti į apsaugos fondą apsaugos mėnesinę mokesčių sulį jo amžiaus ir laipsnio taip:

Amžis	\$150.	\$300.	\$600.	\$1000.
	I	II	III	IV
18-19	.13	.26	.52	.86
19-20	.13	.26	.52	.86
20-21	.13	.27	.53	.88
21-22	.14	.28	.56	.93
22-23	.14	.28	.56	.96
23-24	.15	.30	.60	1.00
24-25	.15	.31	.60	1.02
25-26	.15	.31	.62	1.05
26-27	.16	.32	.65	1.08
27-28	.16	.32	.65	1.08
28-29	.18	.36	.73	1.21
29-30	.18	.36	.73	1.21
30-31	.18	.36	.73	1.24
31-32	.19	.38	.77	1.28
32-33	.20	.40	.81	1.35
33-34	.21	.42	.85	1.41
34-35	.23	.46	.92	1.53
35-36	.24	.48	.97	1.62
36-37	.24	.48	.97	1.62
37-38	.25	.50	1.00	1.68
38-39	.25	.50	1.00	1.69
39-40	.26	.51	1.03	1.72
40-41	.27	.54	1.09	1.82
41-42	.29	.58	1.17	1.95
42-43	.30	.60	1.21	2.05
43-44	.31	.62	1.25	2.15
44-45	.32	.64	1.29	2.25
45-46	.34	.68	1.37	
46-47	.35	.70	1.41	
47-48	.37	.74	1.50	
48-49	.38	.76	1.55	
49-50	.40	.80	1.65	

Prie augščiau minėtų apsaugos mokesčių, kiekvienas narys moka kas mėnuo Susivienijimo išdan po 15c. abelnieis reikalams.

Visokios blankos, konstitucijos ir mokesčių knygelės yra gaminamos dovanai pas Susivienijimo sekretorių.

Organizacijos pasekmės.

Jeigu S.L.A. kuopos rastusi kiekvienoje Amerikos vietoje, kur tik yra burelis lietuvių ir kad visi suaugę būtų jo sąnariais, kaip pasekmė to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų \$1000, tai kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuvių nukentčia, galima būtų išvengti? Kiek laiko, kantrybės ir pinigų mūsų visuomenė tada galėtų apversti kitokiems naudingiems reikalams? Kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvių, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir žuvą kaip lietuvių! Kiek pažeminančių statistikų priskiriamų mums būtų išvengta.

Šitie klausimai yra, kuriuos reikalaujame, kad rimtai apsvaistytume nuo savęs gerbimo papėdės žiurdami, kaip S.L.A. sąnariai ir kaip valstiečiai didelės respublikos, pavedusios mums globotis silpnesne tautos dalia, pav., moterims ir kūdikiais. Jeigu žvilgtelsi į stovį nuo šiokios pastovios, manome, jog sutiksi su mumis, jog jeigu Susivienijimas Lietuvių Amerikoje būtų įvykdinta, kaip čia pažymėta, didesnėje dalyje, jeigu ne visame, nelaimingumai ir blogumai prirodomi išnyktų. Pasvarstyk valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip **Susivienijimas Lietuvių Amerikoje**. Imkime pavizdin: daleidžiame, jog tas atsieina dviliką dolerių kiekvienam sąnariui kas metai; tas mažiau kaip tris ir vienas trečdalis centų per dieną. Kiek žmonių išleisdžia daugiau tokio skaičiaus nenaudingiems ir kenksmingiems dalykams, be mažiausios vilties sugrįžimo išleistų pinigų, kuomet tokie pinigai įdėti į tokią organizaciją kaip **Susivienijimas Lietuvių Amerikoje**, buva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesni, negu tapo įmokėta.

Teipgi Susivienijimas per tarpininkystę mūsų viengėnčių yra vienu iš didžiausių įrankių atlikimui dėl savo tėvynės parama, mes privalome eiti petį į petį tvirtame vienybės ryšyje.

NAMINE MOKYKLA

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityt ir rašyt bemokinio 15c.
ARITMETIKA mokintis rokundų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.
NAUJAS BUDAS mokintis rašyt be mokinio 10c.

Pinigus slyskite šiuo adresu:
P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiškos popieros, 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstiją ukėsu, 3 Kur ir kada galima paduot prašymą, 4 Ką turi žinoti pakol gausi ukėsiškos popieros, 5 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Knygelė kozmam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25 centai. Pinigus ir laiškus slyskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
 Clerk of Court, POTTSTVILLE, PA

Tel. Yards 2139 Tel. Canal 2190

J. P. Rashinskas

Narys S. L. A.

Fotografist a s

Išdirba visokias Fotografijas puikiai ir už savo darbą gvarantuoja
 Turi dvi puikiai įrengtas Galerijas

3213 So Morgan St. Chicago, Ill.
 665 West 18th St.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULATIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val.; Nuo 7 iki 9 vakare.

495 Broadway,
 So. Boston, Mass.

R. H. Morgan

Išdirbėjų bendrovė
 ženklai, kepurės, šarpos, vėliavos, antspaudos (pečėtys) ir tt. Reikalaukite katalogo su prekėmis.

13 N. Main St.,
 SHENANDOAH, Pa

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS SALIUNAS

Užlaiko šaltą alų, gardžią ariolką, kvepančius turkiškus cigarus, ir inportuotus gėrymus. Čia atsilankę lietuviai ras mandagius patarnavimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite pas:
Cezara Vaszkeliavicziū,
 124 Millbury St., Worcester, Mass.

Lietuvi, mokinkis fotografijų amato
 Dabar geriausia proga, nes išmokinsiu už dyką. Platesnių žinių klausk per laišką arba ateik pats po šiuo antrašu:
 Jos. Shukis, 20 E. Market st., Wilkes Barre, Pa.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyrų.
 265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.
 (tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)
 VALANDOS: nuo 8-10 ryte; nuo 2-8 po piet; nuo 7-9 vakare.
 TELEPHONAS GREENPOINT 8.

LIETUVIŲ UŽEIGA PAS P. CZAPLIKA

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, šlius, visada švieži, vynai ir visokio likeriai geriausi. Visokius gėrymus veselionoms, krikštynoms ir šlap baliams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 & 121 A St: So. Boston, Mass.

Gendroliaus Agentura

Mēs užrašom visus einančius Liet. laikraščius, užlaikom visokios ytalpos knygas, visados turime visų išleistų žodinėlių ir duodu visiems, kurie užsirašys "Lietuvą", "Vienybę Lietuvinkų", "Kataliką" puikią (\$1.50) maldų knygelę ar \$1.00 vertės knygą, norėdamas kad naudotusi iš progos ir daugiausiai užsirašytų laikraščius.

Taipgi mēs parduodam Laivakortes į Lietuvą ar iš Lietuvos ir iš kitur, kur kas norėtų atvažiuot ar išvažiuot, turime linijas kuriom perplaukia greitai laiku per jures, kas palengvina kelionę. Už teisingumą ir greitumą nerogosite. Pas mus pinigai nuels greičiau, nes mēs su kitų pinigais nedarom biznio. Reikale užprašom visua.

N. GENDROLIUS,
 224 Athens Street, South Boston, Mass.

Simon Mack

Lietuviškas Bankierius

Isteigta 1888 m.

155 1-st Street, Elizabeth, N. J.

Pripažintas per valstiją N. J.

Dabar tapo perkelta į naują ofisą, į mano locną namą. Laivakortes parduodam ant visų linijų ir ant greitų laivų. Pinigus mainom ir siunčiam į visas dalis svieto greitai. Už padėtus pinigus į mūsų banką, mokame 3-čią procentą ir atsakomybė užtikrinta. Ateik arba rašyk. S. MACK.

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdzia. Užlaikau svetainę mitingams ir veselionoms, iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas
 26 Broad St. New Britain, Conn.
 Telephone No. 550.

Jurgis Stanaitis

Vienjntelis lietuvis PHOTOGRAFAS S. Boston'e
 kurs artistiškaai atlieka darbą, padarydamas paveikslius kaip grupų, teip ir pavienių ypatų. Lietuviai! Atminkite, jog su reikalais visomet reikia kreipties prie savojo po šiuom adresu:
 453 A W. Broadway, So. Boston, Mass.

Gyvenk savo protu!

Niekuomet vienas žmogus negali aiškiai pažinti kito žmogaus privatiško gyvenimo. Kito skolos ir paskolinimai, susipykimai ir susidraugavimai, meiliški, giminiški ir šeimyniški santikiai, materijališkas ir dvasiškas stovis — niekuomet negali but kito žmogaus, net arti stovinčio, atsakančiai suprasti. Nors ir sakoma, kad kitą pažinti yra lengviau, negu save, vienok, nemanau, kad taip ištikrųjų butu. Kitam tik rodos, kad jis permato kito žmogaus stovį, nes jam rodosi, kad kitų žmonių gyvenimas susideda kurkas iš mažiau elementų, negu jo paties. Žinoma, kitas į jo gyvenimą taip-pat klaidingai ir siaurai žiuri. Taip sakyti, mes pripratę matyti tik save plačiam gyvenimo sukuryje: plačius ir skaitlingus savo reikalus, augštą savo išsivystymą tuluose dalykuose ir nupuolimą—tuluose. Mums rodos, kad daugelio žmonių atyda atkreipta į mus, kad netoli visi aplinkiniai žmonės interesuojasi mūsų gyvenimu ir reikalais. Išeidami iš tokio klaidingo atžvilgio, mes tankiausiai taikome taip gyvent, kad kitiems pasirodyt neklaidingais, kad kiti neturētu nieko blogo apie mus kalbėt. Taip begyvendami, dar daugiau klaidų padarome, o tie kiti vistiek nestoja kalbėję apie tavo klaidas, apie tavo nemokėjimą tai viename, tai kitame atsitikime pasielgt, apie tavo įvairių-įvairiausias ydas.

Mat, pas kiekvieną žmogų jo privatiškų reikalų stovis, jo privatiškas gyvenimas yra maž-daug kitokis, negu pas kitus žmones. Todėl pagal savo privatiškų dalykų stovį reikia ir gyvent. Kitiems kartais keisti tavo pasielgimai, tavo darbai, tavo išrokavimai, tavo visas gyvenimas. Keisti todėl, kad jie negali but tavo vietoj, nes randasi savojoj, kurioj tu nebudamas taipgi negali suprast, kam jis gyvena ne taip, kaip tu, arba ne taip, kaip tu norėtum. Jeigu visada elgsies pagal savo gyvenimo stovį, tuomet mažiau atsitiks klaidų tavo gyvenime, — tokių klaidų, kurios gali but pavadintos klaidomis tavo stovyje, o ne tokių, kokias pašaliniai žmonės tau nori primesti. Pirmų-pirmiausiai apsvarstyk visą ratą įvairių savo santykių, savo stovį, savo įiegas, o tuomet daryk žingsnį gyvenime, žingsnį tokį, kuris atsako tavo gyvenimui, visai nepaisydamas, ką kas kalba apie tave arba ką kas liepia daryt. Jei suteikia kas patarimus bei pamokinimus, tai pirma perkritikuok juos savo galvoj, o išnešęs sprendimą, priimk ar atmesk, bet nebuk kitų proto pastumdėliu, kol dar savo turi!

Aš skaičiau rusų kalboj tokį prilyginimą apie kitų proto pastumdėlį: — Malunininkas su savo jaunu sunum vedė asilą parduot. Eina jiedu pro šulinį, kur bobos vandenį sėmė ir girdi, kaip viena jų prabilo: "Tai tau ir protas. Asilas dykas eina, o vaikutis pėkščias turi eit, vos spėdamas sekt." Išgirdo tai malunininkas ir pasodino sunų ant asilo. Eina toliaus ir sutinka porą senukų vieškeliu einant. "Tai tau ir gadynė atėjo, — tarė vienas senis: — vaikėzas sau ant asilo joja, o tėvas pėkščias turi eit." Išgir-

do tai malunininkas ir atsisėdo pats greta sunaus ant asilo. Joja abu ir sutinka burį valstiečių, iš kur pasigirsta balsas: "Gyvulio nesigaili, biaurybės. Aš juos liepėjau (?) nulipt ir nešt tą nelaimingą asilą". Išgirdo tai malunininkas. Nulipo jis nuo asilo ir sunui liepė nulipt. Surišo asilui kojas, perkišo kuolą, pats paėmė už vieno galo, sunui liepė imt antrą ir neša sau tolyn. Eina per ilgą tiltą, dusaudami nuo sunkumo ir nieko blogo nemano. Asilui nusibodo tokia pozicija, kokioj jis buvo, o gal gert buvo ištroškęs. Susijudino jis taip smarkiai, kad nešėjai turėjo paleist, nupult nuo tilto į upę, kur nelaimingas asilas galą gavo. Nuo to laiko malunininkas jokioms žmonių kalboms netikėjo, o viską svarstė pats ir darė pagal savo išmanymą.

Nereikia paisyt, ką tave kiti giria arba peikia. Jie nepažįsta tavo privatiško gyvenimo, tavo psichologijos, tavo įiegu, tavo stovio. Ypač lietuviai pripratę yra sirgt svetimom ligom, tik nevisuomet tie geradariai pataiko į svetimą ligą, o serga kokiom nors šunligėm. Jų silpnumas apsieiškia jau tame, kad neturi kuomi-nors augštesniu, kiltesniu, naudingesniu užsiimt, apie kiltesnius ir svarbesnius dalykus protaut, kaip tik apie kitų ypatų gyvenimą, kuris tik pačiai ypatai buna svarbus, o pašaliniams žmonėms — tik menkniekis, nes kiek jie nekalba apie tave, kiek neapykantos arba gailesčio neišlieja ant tavęs, vienok tikrų taisytojų tavo gyvenimo ir tikrų draugų vargiai kada atrandi. Kiti žmonės knisasi po tavo reikalus, po tavo privatišką gyvenimą tankiausiai todėl, kad atrast tavo silpnumus ir iš tavęs pasinaudot, arba dar žemiau tave nupuldyt. Juk, kaip jau sakiau, į kitų žmonių privatišką gyvenimą lenda tik žemo būdo žmonės, kurių laikas neužimtas svarbesniais reikalais. Žinoma, čia nenoriu įzeist biografistų, kuriems prisieina šiek-tiek apie didelius darbus žmones dažinot. Tavo paties protas yra svarbiausiu ir teisingiausiu tavo vadovu. Ką jis pats žino ir nusprendžia, ką jis pripažįsta teisingu, nors tas butu skaityta arba girdėta, — tas yra teisybė, — tavo teisybė.

A. Antonov.

APŽVALGA.

Išėjo pirmas numeris naujo mėnraščio "Aidas", leidžiamo K. M. Lukošiaus Waterbury, Conn. Numerio įtalpa: Į skaitytojus, Musų reikalai, Statyk geresnę pasaulę, Suprask kitus, Kaip nekurie istorijos atsitikimai tapo surinkti, Viena labai pavojinga valandėlė gyvenime, Viskas yra galima tam, kurs tiki, Jaunoms motinoms, Literatūros teorija, Fizikos pradžios, Nauja žvaigždė, Dvi pažiuri, Meilė; eilės: Gerai, Pustant, Valanda, Gamtai, Rudens laikas, Nenustota viltis (poema). Be to, yra apščiai gerų išsitarimų.

"Aidas" labai kvepia Ilgaudo kalendoriais, Ella Wilcox ir "New Thought" bei "Progress Magazine".

Straipsniai trumpi ir su didaktišku prieskoniu, nors tai dar nereikia, kad jie turētu but prasti. Tik ačiu straipsniukų trumpumui, "Aidas" išėjo tokis margas, perdaug margas ir daro įspūdį kokio-tai kratinio. Eilių abelnai perdaug pagirt negalima; nusisekusios tik vienos! "Gerai", nors eiliavime pamėgždžiojimas Maironio lengvai pastebėtinai. "Pustant" yra tai begėdiška vagystė iš Puškino. Reikia tik stebėtis, kad redaktorius galėjo taip naivišku buti, kad daleisti, buknieks nesuseks, kas yra tikru autorium, o kas tik nelemtu pasisavintojum tų eilių, kurias beveik visi, buvę pirmame ar antrame "narodnos" mokyklos skyriuje, žino iš atminties. Prasta tai pradžia! Nesakant apie kitką, techniška eilių pusė nuskurusi. Paimsim čia keletą rimų iš "Nustota viltis": *kitokis, nešiotis; naguosna, apjuosta; sėdynė, gimtinė; galo, dainavo; neišrovė, Maironio* etc.

Bet, kaip ten nebutų, sveikiname "Aido" gimimą: „lai ir jis gyvuoja ir dirba“.

"Lietuvos" No. 6 p. Kl. Jurgelionis pasigiria, kad jis labai teisingas, ir gailisi, kad aplinkybės priverstė jį papulti į tarpą "sofistų", suprask, Amerikos lietuvių redaktorių, kurie pradėjo galiausiai sau juokus daryti iš p. Kl. Jurgelionio tuščio pasiputimo. Jį degte padegė tokia profanacija, ir štai jis šaukia:

"Patekęs tokion atmosferon, baisiai nesmagiai turiu ne kartą jausties!" To nereikėjo nei sakyti, nes kiekvienas galėjo dasiprotėti, kad p. Jurgelionius negali buti smagu, jeigu "sofistai" jo neklauso. "Kartais visa plunksnos aštrybę", jis tęsia toliaus, "no rėtų pavartoti ir nusmeigti vienu matu visas netikybės (o svarbiausia, žinoma, Amerikos liet. redaktorius), bet... daug yra tų "bet"... Bet jeigu tu las gaivalas ragus turētu, tai visą svieta išbadytu.

"Lietuvos" No. 4 p. Jurgelionis pavartojo žodį "alibi", prasmėje, kokios tas žodis neturi. "Draugas" jam paaiškino, ką "alibi" reiškia. "Liet." No. 6 Jurgelionis atrėžia, kad tą žodį pavartojęs truputį kitoniškoj (prasmėje)—platesnėje, nėra "žodžių prasmės keičiasi, iš konkretiškų virsta abstraktiškoms ir atžagariai". Mat, jau p. Jurg. toksai, kad pas jį viskas keičiasi ir iš konkretiško virsta abstraktišku ir atžagariai: keičiasi pas jį tikėjimas kaip "alibi", keičiasi partijos kaip "alibi", o kas link teisybės, tai, be abejo, ir ji pas jį keičiasi, ypatingai, kad "daug yra tų "bet". Bet vieną, turbūt, svarbiausią Jurgelionio "bet", apsiima prašalinti "Draugo" redakcija, kuri, kiek galima sūręsti iš "Dr." No. 12, su mielu noru užleis tu savo vietą Jurgelionius, jeigu tas "atsiverstu", kaip kad atsivertė šv. Povilas ir kiti. "Draugo" redakcija pradeda suprast p. Jurgelionį... ir labai familjariškai į jį prabyla šiais žodžiais:

"Dėlko gi nepasijieškoti sveikesnės (atmosferos) ir sau pačiam ir žmonėms, kurių labai dirbi, tinkamesnės? Nekviečiame pas save, nors mūsų atmosfera yra tyresnė, sveikesnė..."

„Gerai, tai "atsimesk" nuo visų, kurių "sofizmai" ar "politikavimas" Tau nepatinka, buk augščiau "partijų"! ... "Draugas" nėra koks tai klerikališkas laikraštis, veidmainiavimu neatsižymi, melagysčių nemyli, sensacijų neskelbia."

Džiaugkis, Jurgelioni! Džiaugkis "Drauge"!

"Draugo" redakcijos akis traukia ne tik tai Jurgelionis, bet ir kitas subjektas, p. Gabrys, kuris, anot "Draugo" "ir-gi nelabai sutinka su socialistais ir laisvamaniais". Jei "Draugui" pavyktu sutaikyti tuodu egzemplioriu (kuriuodu, reikia patėmyti nuo senai jau "mylisi"), tai gal jiems visiems trims butu gerai.

"Liet." No. 6 p. J. V t s koresp. iš Newark, N. J. rašo, kad K. Šeštoką, žinomą keliaujantį kalbėtoją, salės užveizda, paėmęs už apykaklio, nukėlė nuo pagrindų už užgauliojimą tikybės ir kunigų.

"Waterbury American" sako, kad 19 vasario Waterbury, Conn., Šeštokui bekalbant socialistų parengtose prakalbose, žmones pakėlė trukšmą ir ėmė kreslais mėtyti į kalbėtoją už užgauliojimą bažnyčios ir kitų lietuviams brangių dalykų, taip kad reikėjo šauktis policijos, idant padaryti svetainėje tvarką.

O iš p. Šeštoko Kaimyno korespondencijos "V. Liet." No. 9 matyt, kad, pasirodžius Šeštokui ant pagrindų, užuot tautiškų, visuomeniškų ir moksliskų klausimų, pradėta jo klausinėti apie eksproprijaciją kokių ten lašinių, linų, anties ir kt. Lietuvoj. Kilęs didelis ermyderis, ir reikię kalbėtoją išvesti per sklepą lauk nuo įniršusios publikos.

Šeštokel juk tie katalikai ir tie tautiečiai tai širšių kulis!

Nėra ko stebėtis, kad Šeštokui nesiseka: jis apie tautą ir tikėjimą kalba tokiais aiškiais žodžiais ir taip atvirai, kaip dar nei vienas pas Amerikos lietuvius nėra kalbėjęs; tai viena. Kita gi, jis yra dar "neišsidirbęs"—tai jis tautietis tai socialistas, tai tautietis tai vėl socialistas, ir pertai nei vieni, nei kiti neturi ant jo geros širdies. Bet čia ne Šeštokas kaltas, ale tik jie: juk ir Jurgelionis pasakė, kad teisingas žmogus negali but pastovus ir visad prigulēt kokiai vienai partijai.

Meldžiame, kad kuopos ir pavieniai nariai visus raštus S.L.A. reikaluose siųstu Susivienijimo Prezidentui: M. J. Damijonaitis, 812 33-rd St., Chicago, Ill.

Rinkimų reikale.

Chicago, Ill., 26 vas. — S.L.A. 36 kuopa savo nepaprastame susirinkime nutarė, kad kandidatas, gavęs daugiausiai balsų per nominaciją į by-kokį urėdą, turi pasiaiškinti per organą, kokį prielankumą ji-

sai turi prie tos tarnystės ir kaip ją pildys. Sąnariai, žinodami kandidato nuomonę ir prižadus, galės drąsiai balsą už jį atiduoti.

Dr. A. Zimontas, pirm.
K. J. Vičas, nutar. rašt.

Atidai 115 kuopos S.L.A. St. Louis, Mo.

115 kuopos knygos, charteris, senosios ir naujosios konstitucijos, mokesčių knygutės, taipgi ir visos kitos popieros yra pas mane, o kuopos kasa yra pas išdininką J. Prapolenį.

15 d. sausio š. m. atsibuvo kuopos susirinkimas, ir nutarė laikytis senosios konstitucijos, nes naujoms nesuprantama ir mokesčiai pagal ją perdidelės. O kad kuopa nepristoja prie naujos konstitucijos, tai ji turi but išbraukta iš S.L.A. kuopų skaitliaus.

Man teko girdėti nuo 115 kp. narių, nebuvusių minėtame susirinkime, neužsiganėdinimą susirinkimo nutarimais. Jie apkaltina, kad kuopos susirinkimas negerai padarė, kad nepristojo prie naujos konstitucijos. Man rodos, kad vienas kitą negali priversti prie ko kas turi pristoti. Kieno čia yra kalte: ar tų, kurie lanko susirinkimus ir daro nutarimus, ar tų, kurie nelanko jų ir, tiktai eidami per stubas, su bobelėmis kaltina tuosius, kurie susirinkimuose ką nutarė? Man rodos, kad nėra reikalo kaltinti tuosius, kurie lanko susirinkimus; geriaus tegul tie patys save apsikaltina, kurie jų nelanko.

Be ilgo rašymo čia turiu patarti 115 kp. nariams, norintiems prisilaikyti prie S.L.A., kad jie dar nėra išbraukti iš narių skaitliaus. Susirinkę susidru tinkite kuopą, užsimokėkite užvilktas mokesčius pagal naują konstituciją, pasiųskite į Centro kasą, išsirinkite kuopos valdybą, ir aš atiduosiu viską, kas tiktai kuopos daiktų pas mane randasi.

Ex sekr. *Juoz. V. Klastaitis*.

Atsišaukimas.

Mieli Borliai ir Sesers!

Aš, Antanas Kalvinkstis, sąnarys 97 kp., tapau ištiktas nelaimės 10 rugsėjo 1910 m.

Važiuojant iš Ronald į Cle Elum ir ant tiltuko užvažiauvus, arklis pašoko ir mane ištrenkė iš vežimelio ir taip smarkiai sužeidė man strėnas, kad jau 6-tas mėnuo, kaip jokio darbo dirbti negaliu; o gydytojai atvirai pasakė, kad jau darbo dirbt niekad negalėsiu, nes tiesioji ranka tapo visiškai suparaližiuota, taip jog ir pirštų pajudinti negaliu; teipogi ir iš kairės rankos visai mažai tegaliu pasinaudoti. O su šeimyna pragyvent reikia. Tikiuosi, kad visi mūsų gerbiamos organizacijos nariai nepraleis pro ausis šio mano meldimo, bet sušelps mane nelaimėj pagal išgalę.

Su pagarba

A. Kalvinkstis.

Atsišaukimo teisingumą liudija

St. Zackavičia, kp. pirm.

Juozas Matckas, sekr. ir kas.

Aukas siųskite S.L.A. Išdininkui p. J. Skritulskui.

MOKSLO TRUPINIAI.

GEOGRAFIŠKOS ĮTEKMES Į TAUTŲ EVOLIUCIJĄ.

Plotas. — Žemės plotas, kurį užima tauta, turi didelę reikšmę tos tautos išsivystymui. Bet ploto reikšmė, arba įtekmė į tautos išsivystymą keičiasi po-drang su tuo, kaip tautos išsivystymas žengia laipsniais. Aprubežiuotas bei nedidelis plotas yra patogesnis tautai, kada ta tauta yra jaunutė ir nesusistovėjusi. Mažas plotas suartina tautos narius vienus su kitais geriau, negu didelis plotas, ir tokiu budu pastumia pirmyn tautiškas ypatybes. Neperdidelis plotas Didžiosios Britanijos privertė visas ten buvusias pradines tautas (gal geriau butu pavadinus jas gentimis) greitai susilieti į vieną stiprią tautinę vienetą, anglų tautą. Egiptas, Assyria, Graikija, Roma ir apskritai visos ankstybesnėsios tautos savu laiku turėjo naudą iš nedidelio, aprubežiuoto tautinio ploto. Rusija, iš antros pusės, yra pavyzdžiu silpnumo, paeinančio iš jos milžiniško ploto, kuris trukdo susiliejamą daugybės tautų į vieną. Galų gale, didelis plotas gali buti dar ir tuom pavojingas, kad vieny gyventojų reikalai tulame krašte gali pasirodyti priešingais kitų gyventojų reikalams kitame krašte, ir tokiu budu kenkti tautos vienybei. Taip, Suvienytose Valstijose ir Australijoje skirtumas klimato (kuris vienoj pusėj yra šaltesnis nei kitoj) iššaukė atsitikimus, kurie grąsino kaip vienai, taip ir kitai tautai perskilimu.

Mažumas bei aprubežiuojimas ploto, kad ir tar nauja sustiprinimui jaunutės tautos, vėlesniuose, vienok, tautinio išsivystymo laipsniuose gali tapti šaltiniu tautos silpnumo. Tauta gali tapti svarbi ir gali savo gyvenimą ilgai pratęsti tiktai prie išlygos, kad tauta iš savo apgyvento ploto įstengs turėti pirmiausias gyvenimo reikmenis pavidale maisto, apvalkalo, pastogės, įrankių ir mechaniškos spėkos. Iš visų tų reikmenų maistas, apvalkalas, bustas, bei pastogė, ir įrankiai, bei padargai, yra tegaunami tiktai iš apdirbamosios žemės arba iškasami iš žemės plutos. Viena tiktai mechaniška spėka gali buti gaunama iš kur kitur, negu iš apdirbamosios žemės ir žemės plutos. Mechaniška gi spėka (kurią šiame atsitikime gautume ne iš žemės) gali buti pavartota, idant nusipirkti už ją maisto, apdangalo ir pastogę. Bet, kadangi didesnis plotas paprastai gali suteikti daugiau pragumų užganėdinti kasdieninius gyventojų reikalus tiesioginiu keliu (t.y. be jokių mainymų), tai plotas pats per save visados yra svarbi miera, kuria yra mieruojama tautos stiprumas ir josios svarbumas. Hollandija nuo 1650 m. nuolatos smunka žemyn iš atžvilgio į savo politišką įtekmę į Europos reikalų būgį. O Hollandija prieš minėtus metus buvo beveik vadovaujančia Europos tauta. Tą Hollandijos smukimą reikia prikaityti mažam jos plotui. Nors Ho-

Ilandija kaip tauta dabar džiaugiasi iš didesnio gerbuvio, negu pirmiausia kada savo historijoje, tačiau jos fiziškas susiaurinimas yra perdidelis, kad ji galėtų užlaikyti vadovaujančią vietą Europos politikoj.

Čia vėla, Didžioji Britanija tarnauja puikiu pavyzdžiu to, kaip plotas turi skirtingas įtekmes įvairiuose laikuose tautinio gyvenimo. Didžioji Britanija, budama, anot anglų pasakymo, "siaura maža sala", didžiai daug prisidėjo prie suliejimo visų ten gyvenusių tautelių į vieną stiprią anglų tautą tosios tautos ankstybose dienose; ir tokiu būdu ploto siaurumas tuomet reiškė Anglijai stiprumą. O dabar ploto siaurumas bei aprubežiuojimas gali būti ženklus Anglijos silpnumo. Ištikro, juk Anglija šiandien yra tokiame pat padėjime, kaip buvo Hollandija du šimtmečiu atgal. Šiuolaik Anglija turi 40 milijonų gyventojų ant ploto, mažesnio ir skundžiau gamtos apdovanoto, negu trys valstijos—Indiana, Illinois ir Iowa. Anglijos gyventojai iš didelės dalies užsilaiko iš mechaniškos spėkos, kurią maino su kitomis tautomis ant maisto, apvalkalo etc., vadinasi, Anglija panaudoja savo mechanišką spėką pavidale anglių įvairiems išdirbimams, už kuriuos gauna iš kitur maistą, apvalkalą ir, taip sakant, žalią medžiagą. Vienok Anglijoje ir anglių yra neperdaug; viena tik Illinois valstija turi du trečdalius anglių, randamų visoje Anglijoje. Jei nebus išrasta joki kita spėka į vietą anglių, kada jos išsibaigs, Anglija neturės už ką išmainyti sau minėtus reikmenis, ir ji turės pasižiūrėti į savo ateitį, kurioje tegalės užsilaikyti tiksliai toksai gyventojų skaitlius, kokį galės išmaitinti, apdengti ir aprūpinti pastoge josios nedidelis plotas. Imant Angliją iš jos didžiausio išnašumo pusės, ji teturi vos apie 60 milijonų akry žemės, kuri bent kiek tiktu žemdirbystei.

Italija dabar maitina savo gyventojus iš 50 milijonų akry apdirbtos žemės; Italija užlaiko gyventojų skaitlių lygų trimis ketvirtoms dalims Didžiosios Britanijos gyventojų skaitliaus. Ji vienok turi daug geresnį klimatą už Anglijos ir jos gyventojai šiuolaik, apskritai, prasčiau maitinasi už anglus. Taigi galima drąsiai padaryti išvedimą, kad Didžiosios Britanijos plotas ir geriausiame atsitikime negalėtų palaikyti daugiau gyventojų, negu dabar, jeigu, išsibaigus anglims, t.y. dabartinei mechaniškai spėkai, neatsirastu koki kita tolygi mechaniška spėka. Kaipose pastebime dabartinės mechaniškos spėkos išsikvojimo ir neturėjimo jos vieton kitokios mechaniškos spėkos, Britanija butinai turėtų sunykti, tuo tarpu kaip kitos tautos, duosniau gamtos apdovanotos, eitu vis skaitlingesnės ir stipresnės. Kas buvo 17-me metšimtyje su Hollandija, tas šiandien yra su Britanija ir galų gale turi būti su visomis tautomis, ką turi mažą gamtos aprubežiuotą plotą ir neturi pragumų įgyti naujus plotus, tuo tarpu kaip gyventojų skaitlius nuolatai auga.

Tatai ploto didumas turi visai skirtingas vienas nuo kitos reikšmes ant dviejų galų tautinės evoliucijos. Mažas plotas, kuris suteikia stiprumą prasidedančiai tautai ir išpradžių varo pirmyn tautos išsivystymą, paskiaus pasidaro silpna vieta pamate, ant

kurio tauta turi stovėti. Antrą gi vertus, didumas, kuris pats per save išpradžios sulaiko tautinį išsivystymą, gali paskiaus tapti šaltiniu baisios stiprybės. Tauta su dideliu plotu, kad, galbut, ir palengviau eina prie savo pilno išsivystymo, turi ne tiksliai pamatus savo vėlesniam svarbumui, bet taipgi ir pamatus savo nepertraukiamai didybei (jeigu galima bet ką pavadinti nepertraukiamu arba nuolatu). Tokiu būdu ateitis Sąjienų Valstijų, Rusijos arba Chinijos, ačiu tų šalių didumui, bus pamatiniai skirtinga nuo ateities Britanijos, Vokietijos ar Francuzijos. Dėlto-gi, jeigu atsižvelgiame į kokios tautos ploto didumą, tai plotas turi turėti gilesnę prasmę, negu kad toki tai ir toki tauta yra apgyvenusi tiek tai ir tiek ketvirtainišku myliu, ir tie, kurie neatkreipia atidos į gilesnę ploto prasmę, prasilenkia su viena svarbiausių buičių tautos išsivyste.

T. Goris (pagal prof. W. S. Tower). (T.b.)

Iš Lietuvos.

Baudžios panaikinimo 50 metų sukaktuvės.

Vilniaus mokslo apskričio globėjas, besiremdamas apšvietimo ministerio patarimais, įsakė vidurinių mokyklų ir liaudies mokyklų direktoriams iškilmingai apvaikščioti tą sukaktuvių dieną. Ypatingai įsakyta rūpintis, kad būtų pamaldos ir pamokslai cerkvėse. Mokyklų butai turi būti papuošti vėliavomis ir žolytais; salėse, kur bus keliama sukaktuvių iškilmė, turi visur būti Aleksandro II stovyla arba paveikslas. Pradinėse mokyklose turi būti dalijamos skaitymui knygutės apie baudžios panaikinimą, vien iš rusų nacionalistų klubo leidimų parinktos. Kalbos jokios nėra geistinos. Vilniaus mokyklos gaus dar sau skyrium išdirbtą sukaktuvių programą.

Kaunas. Sausio 23 d. buvo čia iškilmingai atidaryta kelėjimo pradinė mokykla pačiame gubernijos kalejimo rume. Tuoj atsirado 70 nemokančių nei skaityti, nei rašyti mokinių kalinių visokio amžiaus, panorėjusių mokyti. Mokytojas čia N. Slobodziuk, tas-pats, kurs veda cerkvinę mokyklėlę.

Klerikalai nori užkariauti Peterburgą. "Šaltinio" administracija prisiuntė be jokio reikalavimo vietiniams laikraščių pardavinėtojams didžiausį punda "Pirmeivių žiedų", kur smarkiai užsipuolama ant "Liet. Uk-ko" ir A. Bulotos.

"L. Ž."

Panevėžys. Sausio 8 d., tą dieną, kai buvo lietuvių vakaras, lenkų jaunuomenė įrengė šokių vakarėlį. "Trzeba bojkotowac". Lietuviai boikoto nepajuto: per vakarą salė, kaip nėkad, buvo kimštinau publikos prikimšta. Bet, jei lietuviai boikotuotų lenkų vakarus, arba tą pačią dieną, kai jie vaidina, rengtų savo vakarus, tai dar Dievas žino, kokį pasiekimą turėtų lenkų vakaras. Lietuvių vakaro sausio 8 d. Panevažio ponija, išskyrus, regis, 2 ž, neaplinkė. Bent kartą "prastoji publika" tegu pamėgina

neaplankyti pony įrengto lenkų vakaro! Koks balsas, toks visados ir aidas!

Lietuvių studentas pasižymėjo. Šiomis dienomis skiriant dovanas už parašytus veikalus Maskvos universitete, tarp kitų gavo sidabro medalį teisių skyriaus studentas lietuvis p. Pranas Dovydaitis už parašymą veikalo iš filosofijos srities historijos filologijos skyriui. P. Pr. Dovydaitis yra jau žinomas mūsų mokslo dirvonuose rimtu savo straipsniu "Biblija ir Bebelis", kur eina "Draugijoje".

Nemunėlio Radviliškis, Pan. ap. Pastaruoju laiku dvi piktadariystės išgązdino apylinkės gyventojus. Viena žmogžudystė, o kita—perdrąši vagystė. Gruodžio 20 d. pas Lapakritą—5 varstai nuo Radviliškio Biržų pusėn—Kubilių sodžiaus Vaidilas 19 metų, grįžtant iš Rygos, pardavus tavorus, tapo užmuštas. Važiavo su juo kituose ratuose to paties sodžiaus žmogus Naktinis, bet palikęs visai sveikas. Iš daug žymių matoma, kad pats Naktinis su kitu nežinomu bus Vaidilą užmušę ir dėlto policija jį areštavo. Pažymėtina, kad išėjusią vasarą Vaidilo tėvas, grįžtant taip pat iš Rygos, Kurše, Žvirgždės karčiameje tapo peiliu labai subadytas ir apiplėštas. O Trijuose Karaliuose vidudieny per šventimą nuo reformatų bažnyčios pavogta du arkliu, vienas Jasiškių Čigo, o antras Legailių Podžiūno. Piktadariai dar nesusekti.

"v."

Kaltinėnai, Ras. pav. *Baisi nelaimė.* Pažėrupiu sodžiaus ukininko Č. šeimyna išėjo iš namų, palikusi namie vienui-vieną kudikį. Tuo laiku grįčioje pasipainiojo kiaulė ir sudraskė vaikelį. Vaikas mirė. Tėvai dėl neatsargumo paduoti teisman.

Berženai, Šiaul. pav. *Geras sumanymas.* Vieną kartą susirinko vietiniai ukininkai ir pradėjo kalbėtis apie rukymą. "Ir ką gi, girdi, prirukysi,—tik kišenę ir save džiovisi". Nutarė mest rukymą. Kaip pasakyta, taip ir padaryta — pypkes ėmė ir sudaužė. Vieton rukymo nutarė išrašyt "L. Uk."

Prienai, Mariamp. pav. *Kaip guodoja žmones.* Sausio 20 d. eidamas gatve elgėta Misiurevičia paslydo ir nusilaužė koją. Pavadintas daktaras koją apžiūrėjo ir pasakęs, kad koja nulaužta, išėjo sau. Tada Misiurevičius prašė, kad vežtu jį į ligonbutį; o artimiausias ligobutis Mariampolėj už 8 mylių. Burmistras tuoj davė vežimą ir liepė vežti į Klebiškio valsčių. Ten ligonis pernakvojo "šaltojoj" ir ant rytojaus (nedėlio) nuvežė į Mikališkio valsčių. Čia pralaikė "šaltojoj" iki seredai, nes sekretorius už trijų dienų rengėsi važiuoti į Mariampolę, tai neturėjo laiko siųsti tą žmogų ankščiau... Ir nežiūrėjo to žmogelio vaitojimų nei vaitas, nei sekretorius ir tik seredoj su pajudusia koja nuvežė į Mariampolę.

Tai kas priseina nukęsti neturtingam žmogui.

Pakuonis, Marjamp. pav. Pas mus yra vienas monopolis ir keturios aludės. Pereitais metais degtinės išgėrėme už 9 tūkst. rub., o alaus už 12 tūkst. rub. Iš Amerikos gi praėjusiais metais parsijušta įvai-

riems žmonėms 17 tūkst. 900 rublių.

Griškabudis, Suv. gub. *Įdomus "anglas".* Griškabudžio parapijoje yra vienintelis dvarelis — Karčrude vadinamas. Tame dvarelyje pirm kelių metų apsigyveno nekoksai Anglijos pavaldinys, Rūta. Naujasis tasai gi gyventojas visiems metėsi į akį savo mokslingumu: kalbėjo angliškai, francūziškai, vokiškai, latiniškai, gudiškai, lenkiškai ir pagaliaus gana grynai lietuviškai. Argi neindomu, kad anglikas, ką tik atsibastęs, o lietuvišką kalbą taip vartoja, tarsi prigimtą. Rūta apsigyvenęs Karčrudėje kaipo svetimžemis valsčiaus raštinėje užsirašęs kataliku. Bet čionai begyvendamas pagaliaus vedė už moterį liuterę ir nuo to laiko pats tapęs tokiu karštu liuteriu, net užkviesdavęs į savo namus pastorių su pamaldomis.

Su darbininkais Rūta vėl apsieidavo taip, kad, kaip girdėjau nuo arčiau Karčrudės gyvenančių gyventojų, paskutiniu laiku gaudavęs juos tiktai tada, kada iš anksto už dienos darbą apmokėdavęs. Sulaukęs pereitų Kalėdų šventės tas Rūta susipykęs su savo d. arelio užveizda, savo dagi tikru pusbroliu, taip gi už algos apmokėjimą, kad būk tasai jojo pusbrolis atidengė policijai, kuom Rūta ištikrųjų esąs. Pastarąjį vargšą ir suareštavo. Aš iš vietinės policijos lūpų esmi girdėjęs, kad po suareštavimui Rūta prisipažinęs, jog jis esąs Kauno gub. gyventojas, katalikų kunigas Antanas Šleimys, buvęs bene dvejose parapijose kamendoriumi, paskui gyvenęs: Amerikoje, Anglijoje ir būk šita jo pati jau nebepirma esanti. Visai atidavęs policijai visus savo mokslo ir šventenybių dokumentus, taipgi ir fotografijas savo, kada dar buvęs kleriku, kunigu ir kitas, iš savo vėlesnio gyvenimo.

"L. U."

Lietuviai Amerikoje.

Forest City, Pa.

Vasario 22 šiame mestelyje atsibuvo 140-tos L. S.S. kuopos prakalbos. Kalbėjo drg. J. Stasiulevičius iš Phil'a, Pa. Pirmu kartu aiškino apie tai, kaip žmogus ant žemės atsirado ir kaip paskiaus atsirado valdžia. Antru kartu kalbėjo apie tai, ką duos socializmas ir ką jau mes gavom iš unijizmo. Kalba vieniems patiko, kitiems ne.

Tarpe J. Jančaitis deklamavo "Artinas galas" ir pabaigoje prieš išsiskirstant "Mes eisim mokslo keliais". Publikos buvo nedaug, gal, į šimtą ypatų, tarp kurių buvo apie pusė moterų. Matyt, jau mūsų moteris geriaus suprantą, kas žmogui reikalinga, negu vyrai.

Nekurie biznieriai atėjo ne dėl to, kad prakalbų pasiklaudyti, bet kad betvarkę daryti. Kur tau, socialistai kalba! O čia vėl kalbėtojas pasakė, kad, jei darbininkai nedirbtu, tai nebutu nei kam pas biznierių pirkti, ir krautuvninkams su salioninkais reiktu eiti sau, iš kur jie atėjo; esą, tai ko jūs bijot socialistų?

Prie užbaigos uždrožė ir kunigams, kad tie, vietoj Kristaus mokslą skelbti, skelbia melus ir prietarus. Priminė kalbėtojas ir apie Čenstakavos skandalą, apie ką jau ir prasčiausias žmogus žino. Ar šiaip ar taip, visgi naujo protavimo kibirkštis turėjo įsiskverbti į šitų mūsų žmonių protus. *Ten Buvęs.*

Iš Suvienytų Valstijų.

Ar tik ne karė su Mexico revoliucija?

Washington.—Prez. Taftas pasiuntė 19,000 karių į Mexico parubežį iš Texas pusės. 15 kariškų laivų su 2,000 jureivių išplaukė iš įvairių uostų į Californijos pakrančius. Prezidentas paaiškino, kad tai daroma dėl "manevrų" (mimiškos karės). Bet laivai ir kariumenė nešasi karišką amuniciją, užtaisytas šautuvines ir kanuolines kulkas: paprastuose gi manevruose vartojama tik tuščios. Pertatai galima spėti, kad kariumenė traukiama į Mexico parubežius ne tiktai dėl manevrų, bet ir dėl galimo įsikišimo į dabartinę revoliuciją Mexicoj. Tėmytina taipogi, kad Anglija priminė Taftui, kad gintu svetimtaučių reikalus Mexicoj, ir pažymėjo, kad, jeigu to nedarys, tai ji pati bus priversta ginti savo piliečius Mexicoj.

Katalikams nevalia but viršininkais Krikščionių jaunikaičių draugijos.

Tokis yra tos draugijos įstatymas. Keliolika dienų atgal draugijos skyrius Atlantoj, Ga. nutarė sukollektuoti \$600,000 draugijos reikalams. Mėginta kolektuoti ir pas katalikus, bet su mažu pasisekimu: kataliku kunigai uždraudė savo parapijonams aukauti draugijai, kuri pažemina katalikus sąnarius.

Kolektorių rankose buvo antvyskupio Irelando laiškas, kuriame jis išgiria krikščionių draugiją ir su kuriuo pasiunčia sykiu \$250 draugijai. Tą laišką Alantos skyriaus viršininkai plačiai pagarsino, idant tuo parodyti neteisingą užsilaikymą katalikų kunigų, kurie boikotuoja draugiją. Bet kunigai paaiškino, jog antvyskupas atsiima atgal savo gerą atsišaukimą apie draugiją ir jiems liepia persergėti parapijonus, kad neaukotu jai,—kadangi antvyskupas parašęs buvo prilankų draugijai laišką ir paaukojęs \$250 tiktai po tam, kada vienas augščiausiųjų jos viršininkų prižadėjo antvyskupiui išbraukti įstatų skyrius, kuriais varžoma katalikai.

Katalikai ne be teisybės primeta Krikščionių jaunikaičių draugijai, kad ji nėra abelnai krikščioniška, bet tik sektantiška (atskaluniška) draugija.

"Bomai" lėšuoja \$2,000,000 Suv. Valst.

Albany, N. Y. — Valstijos labdarybių valdyba išnešė rezoliuciją, kad valdžia įsteigtu ukiškas kolonijas valkatoms. Rezoliucijoj nurodyta, kad valkatų užlaikymas kalėjimuose, pataisos namuose ir darbo namuose viešpatystei prekiuoja \$2,000,000 metams, tuotarpu kaip ukiškos kolonijos tulose Europos šalyse įstengia užlaikyti tokius gaivalus iš jų pačių dar-

bo tose kolonijose.

Lietuvys (?) žmogų užmušė.

Canonsburg, Pa. — "Kuryer Polski" rašo, kad J. Greal, 20 m. lietuvis, buteliu mirtinai suskaldęs galvą tulam F. Donald, 46 m.

Juodu pas savo pažįstamus, įsigėrę, susivaidiję. Muštis namuose nenorėję, ir išėję ant gatvės. Kaip tik Donald pasilenkęs pasiimti akmenį, Greal drožęs jam buteliu į galvą, ir taip sužeidęs Donaldą, kad tas vargu beišgyšias. Greal pabėgo policijos nesugautas.

Mintys apie moterystę.

Chicago, kovo 4. — Štai keletas prof. Zueblino pažiūrų, kurias jis išreiškė apie moterystę prakalboj, laikytoje Chicagos universitete:

"Moterystė be meilės yra didesnis draugijinis piktas už tulus meilės budus tarp ypatų, nėsančių moterystėje, ir ji (moterystė be meilės) yra labiau pažeminanti moterį.

"Pinigai, ne turėjimas, bet stoka jų, atsako už pažeminimą milijonų moterų, kurios turi ištekėti už vyrų, kurių jos nemyli.

"Stoka ekonomiško neprigulmingumo (laisvės) privertė moteris uždėti ant savo lyties tą dėmę.

"Nerašyti įstatų padaro moterį savasčia vyro. Todėl daug sykių moteris su savo milijono dolerių personališkumu (ypata ir budu) tampa prigulminga nuo vyro su tunkstančiu dolerių metinio uždarbio.

"Jeigu vyrui galima butu darodyti negeistinumą jo valdovystės ant moteris — valdovystės, kuria jis džiaugiasi, ačių savo pinigams — tai mes net jį galėtume priversti pamatyti valdovystę, pinigų ant žmonių.

"Jokis vyras neužmuša savo moteris iš meilės. Jis miršta dėl jos, jis gyvena dėl jos, bet moteris nereikalauja sau šitokio apgynimo.

"Yra senas išsitarimas, kad moterystės yra daromos danguj. Mums reikia nusikratyti tos nuomonės. Moterystė yra draugijinė įstaiga. Meilė gali but padaryta danguj, ir mes galime vilties, kad kiekviena moterystė yra meilės įkvėpta, bet moterystė yra draugijinė įmonė apsaugojimui vaikų.

"Negalima pasakyti, net jeigu pora susituokia iš nepergalimo impulso (pastumėjimo, paakstinimo, pritraukimo), ar patraukimas tęsis ant visados. Yra vyrų, kurie gatavi buvo numirti už savo moteris, ir jie, netekę tų savo moterų, rado sau kitas palyginamai trumpu laiku, už kurias argi pasiryžę yra numirti.

"Ar yra pakaktinai darodymų, jog, kadangi tulas vyras myli tulą moterį, tai negalimas yra jau daiktas mylėti kokią kitą tuo pačiu laiku?

"Kas tai yra meilė? Tai yra tas stebėtinas daiktas, kurį motyna atiduoda tam naujai gimusiam kūdikiui, kurį ji pagimdė. Tai yra užuojauta, kurią mes turime linkui žmogystės, linkui žmonių veislės; tai yra tas neaiškus dalykas, kurį mes visi išpažįstame ir kurį taip mažai žmonių teįvykdo gyvenime. Ir ji (meilė) yra viskas tarpo to (kas buvo apie ją pasaky-

ta). Bet mes daename lig to, kad daleidžiame, jog vyras ir moteris, mylintieji kits kitą užtektinai, idant apsivesti, turi nuo tol (nuo apsivedimo) nemylėti nieko kito jokiu budu".

Iš kitur.

Anarchistai nutvėrė slaptos policijos viršininką.

Vilnius. — Slaptos policijos viršininkas Aladin'as, kurisai gydėsi prof. Markovskio ligonbuty Vilniuje, naktį tapo nutvertas ir išvestas anarchistų.

Vilniaus gen. gubernatorius savo kanceliarijoje ant stalo rado laiškėlį sekančio turinio: "Pasiėmėme Aladin'ą, idant su juo atsisteisti ir atmonyti jam už visą piktą, kokį jis mums yra padaręs". Parašas: "Lietuviai anarchistai".

Sudegė 90 ypatų teatre.

Peterburgas. — 90 ypatų, kurių skaitliuje buvo daugelis vaikų, sudegė ir 40 apdegė ar susizeidė per gaisrą judamųjų paveikslų teatre, miestelyje Bologoie Novgorodo gub.

Iš 500 žvejų išgelbėta tik 120.

Peterburgas. — Atskilo nuo pakrančio ledas ir nunešė į mares 500 suomiečių žvejų. Tuoj pasiūsta laivai pagalbon. Lyg šiolai išgelbėta tik 120. Kas su kitais atsitiko, nežinoma.

Suomiečiai žvejai žiemos laiku apsigyvena su savo šeimynomis ant ledo: taip jiems patogiau žvejoti.

"Amerikoniška" kalba.

Londonas. — Londono auklėjimo komisija išbraukė kai-kurias biografijas Washingtono, Lincolno ir Franklino iš katalogo knygų, skiriamų pasiskaitymui pradinėms mokykloms, dėlto, kad, girdi, šios knygos esančios parašytos "amerikoniška" kalba ir priegtam vulgariška "amerikoniška" kalba. Ištrauktų Washingtono biografijų tarpe randame ir Washingtono biografiją, Irvingo parašytą, kurią Edgar Allan Poe, genijališkiausias Amerikos poetas, pripažino didžios vertės veikalu; o Edgarui A. Poe negalima buvo bile kuo įtikti.

Kad jau ir senai Anglija buvo priversta atsisakyti nuo politiško ponavimo Amerikoje, bet dar ir po šiai dienai ji mano pati viena tegalinti duoti įstatymus, pagal kuriuos Amerikos literatura turētu tvertis. Pati Amerika kalta, kad Anglija taip apie save mano: Amerika anglus išpaikino. Juk daugumai amerikony ir po šiai dienai labai dar imponuoja Anglijos leidimo knygos ir laikraščiai, nežiurint, kad dažnai tai esti silpnėsni raštai už išleidžiamuosius Amerikoje.

Vietoj garbinti dergia kaizerį.

Londonas. — Berliniškis korespondentas Londono dienraščio "Daily News" praneša apie akyvą atsitikimą Wuerzburgo universitete, sąryšyje su iškilmingu apvaikščiojimu 90 metų sukaktuvių nuo gimimo Bavarijos regento kunigaikščio.

Prof. Regel turėjo pasakyti prakalbą, išgirančią vokiečių kaizerį Vilių II, ir trissyk sušukti už jo sveikatą. Ant didelio nusistebėjimo susirinkusių svečių, daugiausiai susidėjusių iš civiliškų ir kariumenės urėdninkų, profesorius vietoj pagirti aštriai iškritikavo kaizerį, ir užbaigė savo kalbą šiais žodžiais: "Nemaloni tai užduotis šaukti už garbę ypatos, kurios budas duoda tiek progų prie neprielankios kritikos".

Susirinkimas kelissyk stengėsi pertraukti profesoriaus kalbą, išreiškiant pasipiktinimą iš kalbėtojo, ir tiktai ačiu tam, kad buvo didelis skaitlius svečių iš kariumenės, neatsitiko riaušių.

Sudegino 500 žmonių.

Victoria, B. C. — Daugiau 500 chiniečių plėšikų sudeginta kaime netoli miesto Kunšan, 50 mylių nuo Šanchai.

Burys po buriui tokių plėšikų, bado verčiamų, vaikščioja nuo kaimo iki kaimui, nuo miestelio iki miesteliui, apiplėšdami ir be to jau badaujančius gyventojus.

Kada plėšikai, apiplėšę miestą Kunšan, išsibastė apiplėštu vieną sodžių netolimais, tai gyventojai Kunšano nutarė jiems atmonyti, ir, iš visų pusių apsupę tą sodžių, padegė, neleidžiant nei vieno iš ten išeiti ir norinčius pabėgti mėtant į ugnį. Tokiu budu sudeginta daugiau, kaip 500 gyvų plėšikų.

Plėšikai buvo išsivedę 5 Kunšano miestelėnus, ir kada kunšaniečiai užpuolė ant plėšikų, tai tie prasergėjo užpuolikus, kad nugálabins tuos 5 jų kaimynus, jeigu užpuolikai norės plėšikams atkeršyti. Bet kunšaniečiai norėjo atkeršyti, ir padegė kaimą iš visų pusių. Tada nelaimingi plėšikai du savo belaisviu išpalengvo užmušė, o kitus tris sudegino, pririšę prie stulpo akyvaizdoj savo pačių galo.

Po 1000 miršta kasdieną nuo džumos viename Chinų mieste.

Pei Chuanlintze nuo džumos kasdien miršta po apie 1000 ypatų. Iš priežasties bado priviso duugybė plėšikų, kurie atiminėja paskutinį duonos kąsnį nuo turinčiųjų. Kariumenė kelissyk jau atsisakė tarnauti apielinkėse, džuma užsikrėtusiose.

Revoliucija Paraguay'juj.

Montevideo. — Prasadėjo ginkluotas judėjimas priešais pulkininką Alberto Jara, kuris neseniai priverstė prezidentą Gondrą atsisakyti nuo urėdo ir pats užėmė Paraguay'juj prezidentystę. Revoliucionierių rankose yra geležinkelis tarp Concepcion ir Asuncion stočių. Valdžia pasiuntė 3000 kareivių prieš revliucionierius.

Suokalbis užmušti Alfonso.

Madridas. — Ant geležinkelio stoties mieste Alcazar de San Juan suareštuota žmogus, kuris čia atvyko, idant užmušti karalių Alfonso. Tik už penkiolikos minutų, pirm negu atvažiavo karališkas traukinys, policija suėmė jį. Paimtas kalėjiman pasikėsintojas mėgino nusinuodyti, bet tą sargai pastebėjo lai-

ku ir atėmė nuo jo nuodus. Jis buvo pasiūstas anarchistų.

\$500,000 vertės paveikslas.

Londonas. — Lord Lansdowne norėjo parduoti garsų Rembrandt'o paveikslą "Malunas" Nacijonališkai dailės galerijai už \$500,000. Tokią sumą jau davinėja vienas Amerikos milijonierius, kuris, turbūt, ir nupirks tą paveikslą, nes Nacijonališkai galerijai paveikslas esąs perbrangus.

MARGUMYNAI.

SIELOS SUSIJUDINIMŲ SUVALDYMAS*).

(PAGAL C. D. LARSON).

Jonuks: Taip sukilo apmaudas! Taip sukilo!

Marė: Atsiminkit tą, kas miela, tuomet nuslinks.

Vydunas. "Jonuks, mergų bijas."

Įvairios mūsų sielų atmainos, kaip va: meilė, neapykanta, baimė, kurios apsireiškia po tų įspudžių arba nuotikių, yra vadinamos sielos susijudinimais, arba emocijomis. Susijudinimuose slepiasi didelės žmogaus galybės ir, kadangi tie susijudinimai yra daleidžiami neretai pašėlti, tai iš to dažnai išeina nelemtos pasekmės. Susirinkimai, kuriuose esti svarstoma svarbūs dalykai, dažniausia esti vietomis smarkiausių susijudinimų. Bet smarkūs susijudinimai sukyla mums ir tarp įvairių kitų aplinkybių, kaip tai: skaitant ar klausant bet ko, kas paliečia jautriąsias mūsų sielos stygas. Susijudinimai buna smarkūs užuojautoje, širdperšoj, rustybėje.

Kiekvienas žino, kad, kada jo susijudinimai yra iššaukti, tai jame veikia keista ir labai galinga energija. Jis kartais jaučia, kad it galingas elektros srovių bangavimas siaudžia per visą jo organizmą, o kai kada jis randasi jurėj kokio-tai šiltumo ir gyvybės, ką atitolina ypatą nuo sužinios apie savo fizinę būtybę. Yra susijudinimo fazos (apsireiškimai, pasirodymai), kurios esti protui smagios, tuotarpu kaip kitos esti įkirios. Yra taipgi ligustas emocijonalizmas (susijudinamumas), vedąs prie proto nesveikumo. Liguistas emocijonalizmas reiškia perdidelį jautrumą ir labai dažnai perdidelį sau pasitikėjimą etc., ir esti kliutis žmogaus laimei. Lengvai sujudinamas žmogus vieną kartą esti be galo laimingas, kitągi permier nusiminęs bei nuliudęs. Šios rūšies žmonės yra lengvai sujudinami visu tuo, kas yra sakoma arba dirbama iš atžvilgio į jų ypatą, ir aštriai atjaučia papeikimą, kritiką arba nepaisymą ant jų. Jie yra beveik nuolatai kokiam tai susikrimitime. Jų sužinia kartais esti labai gyva, o kartais vėla josios visiškai nėsti. Ypatos, greit pereinančios į susijudinimą, turi visame palinkimą prie kraštutinybių—perdėti daly-

*) Išanksto primename skaitytojui, kad šis straipsnis nebus lengvas, ir todėl prašome skaitytojus kantrybės atidžiai straipsnį perskaityti iki galui, o jei sykį perskaičius, butu kas neaišku, tai dar antrą sykį perskaityti. Manome, kad tokiu būdu perskaitytas šitas straipsnis negalės neapsimokėti skaitytojui. Red.

kus ir viską spręsti pagal savo jautimų. Taigi jų sprendimai esti ne iš gerųjų.

Tokios ypatos, kurias sujūdina augšti idealai, ir lengvo budo ypatos visados bus žymios religijiniame besidarbavime. Tuo tarpu tolygios (kaip tuli sako, lengvapėdės ir vienlentės) ypatos, be jokio charakterio, bus didžiausi savo gašlumų vergai. Apie vieną ketvirtadalį šios galdynės žmonių turi labai smarkias emocijas (susijudinimus).

Taigi žmonija yra galėje perkeisti svieta. Labai menka žmonių dalis nujaučia tikrą tos galybės panaudojimą, todėl ji yra beveik visoplačiai išseikvojama.

Kada tik mes duodame savo jausmams išėjimą, ta galybė išsilieja ant paviršio ir susinaikina. Ypata, greit pereinantį į susijudinimą, visada jaučiasi kur-kas silpnesne po perbangavimo didelic susikrimitimo arba užuojautos arba po "palietimui" kokio kito gilaus susijudinimo. Nei vienas neturi atverti savo jausmams išeigos; tu gali sąjauti, verksti ir gali globėti švelniausius jautrumo elementus, neduodamas išeigos savo jausmams; ir yra tikras, paprastas būdas, nurodantis, kaip tą atlikti.

Buti be emocijų reiškia gyvam buti mirusiu. Juo daugiau tu turi emocijų, tuo bus tau geriau, jeigu išmoksi sunaudoti jų pajėgą. Lengvai susijudinanti ypatos niekad negali buti savo valdonais ir negali darsiekti by-kokio augšto sužinios stovio, kaip ilgai jos duos išeigą savo jausmams, t. y. daleis jiems išsilieti ant paviršio. Ypatos, neturinčios emocijų, turi stoti sujudinamomis pirmiau, negu galės įžengti į tikrai dvasišką gyvenimą. Visapusiškas dvasiškas išsivystymas negali kilti iš gryno, šalto, protinio faktų pažinimo; turi prie to buti gilūs dvasiški jausmai, pirm pasiekimo augštesniojo gyvenimo. Iš kitos pusės, juo labiau ypata yra sujudinama, tuo daugiau ji įgys dvasiškybės toj valandėlėj, kada emccijos pajėga tampa nukreipta prakilnumo linkui.

Tos pajėgos sunaudojimas yra jos nukreipimas vidujinėmsna vagosna, taip kad, vietoj išseikvojimo jausmų išsiliejime, ta pajėga tampa pavartota iššaukimui snuduriuojančios prigimties gyvybės. Jeigu ypata yra su didelėmis emocijomis, reiškia, yra gyva, labai gyva, tai atsistoja klausimas, ar ta gyvybė turi tapti išeikvota grynai paviršutiniame jautrumo ar sunaudota budavojimui prakilnesnio žmogaus, taip kad jis žingsnis po žingsniui taptu augštesnis prote, charakterij, ypatoj ir talente, ir jo siela plačiai išsirutuliotu išsivystytu. Būdas to siekimui yra sekantis: Kada tik pakyla susijudinimas prote, reikia visą atidą nukreipti ant sielos, ir, mąstant apie ją, reikia įsivaizdinti ją jos tobulybėje, — tikrame Dievo paveiksle ir panašume, žarinčią dievišką gyvybę, tobulą ramumą, amžiną sveikatą, begalinę pajėgą, dievišką harmoniją ir tikrą dvasišką gražybę. Reikia laikyti atidą taip ilgai, kaip galima. Kada tik tie jausmai apsireikš, ir didelė susijudinimo pajėga įžengs į gilesnę žmogaus prigimties dalį, žmogus pradės patirti tą, ko pirmiau nepatirdavo. Reikia matyti dvasišką-dievišką pusę visame kame, kada tik susijudinimai kyla; ir todėl pa-

sirodys mums gyvenimas prakilniausiuose savo apsi-reiškimuose.

Tokiu budu žmogaus sužinio centras (vidurkis) nuolatai slinks linkui augštesnio, vaiskesnio stovio, ir gyvenimas stos kasdien platesniu ir pilnesniu. Są-jaučiant kam-nors, kreipkime tuoj visą savo atidą į dvasišką, tobulą jo esybės pusę. Kada mes kam-nors turime užuojautą, mąstykime apie jo dvasią, valdan-čią jo esybę, kuriai mes sąjaučiame. Kada mes pa-juntame džiaugsmo virpėjimą, be atidėjimo žengkime į dvasiško džiaugsmo viešpatystę. Kada švelnesnie-ji jausmai tampa sukelti muzikos, poezijos, iškalbumo arba išdidaus gamtos reginio, tuoj kreipkime savo pro-tą linkui sielos skaistumo. Nuolatai taip elgiantis, be abejo, susilauksime prakilnių pasekmių: atrasime tobulą lvgsvarą, pajusime esą nuolat laimingais, ir gyvenimas stos giliu ir maloniū; pasaulis pasirodys daug kartų platesniu ir begalo puiku; jausmai taps kur-kas smarkesniais ir švelnesniais, bet neapsireikš daugiau kaipo susijudinimų bangos, o pasirodys kai-po gyvybė — dieviška gyvybė, pastovi, tvirta ir ra-mi. Dvasiška meilė ir tikra užuojauta stos tokiomis stipriomis ir tokiomis augštomis, kad visi netikę se-nieji jausmai bus užmiršti.

Rustybė, neapykanta, apmauda ir kiti tolygus mūsų butybės stoviai yra gydomi tuo budu, o energi-ja, veikianti tuose stoviuose, yra nukreipiama linkui gerų pamatų. Niekad nedaleiskime piktam jausmui skriesti savo keliu, bet kreipkime jį kiton vagon. Pro-to nuoskauda, jaučiamoji po "nuslinkimo", nerodo nusikratymą klaidingo protinio stovio; juk daleidžiant rustybei dukti, mes tik ugdome savyj tą silpnybę.

Kada tik pajuntame rustybę, kreipkime protą linkui to, ką mylime; kada tik pajuntame neapykantą, len-kime atidą linkui to, kas verta pasigērėjimo ir pagyri-mo. Pajutę pagiežą, kreipkime protą linkui to, kas užsipelnyja mūsų užuojautos. *Pranas Gudas.*

Romėnai.

(Pagal W. C. Wilkinsoną ir G. D. Lindą).

Paskaita skaityta "Aušros" kuopai.

Šalis, kurioje yra dabar Roma, seniaus buvo va-dinta Latiumu. Nuo šito šalies vardo yra vadinama Romos miesto žmonių kalba ir raštija, patys gi Ro-mos miesto gyventojai vadinta seniaus ir yra vadina-ma dabar romėnais. Pirma negu imsime kalbėti apie romėnus, pakalbėsime apie patį Romos miestą.

Romos istorija yra ilga, bet ji visgi ne tokia ilga kaip paties miesto buvimas. Miestas, teip sakant, buvo pastatytas kur kas pirmiau, negu miesto istorija prasidėjo. Bet ko nepasako istorija, tą numoja pasa-ka. Pasaka Virgiliaus sekama pasakoja kaip Enėjas su keliais ištikimaisiais sau ištrukęs iš Trojos liep-sny, iš Azijos Romos prėslus atnešė Italijon. Jei ši-ta pasaka būtų buvusi tikru nuotikiu, ir jei prie to būtų kas žinojęs šito nuotikio laiką, tąsyk, žinoma, Romos istorijos pradžios laiką galima būtų pasakyti.

Bet kol kas, sulig visų žinių apie versmes, suteiku-sias Virgiliui pasaką apie Enėją, mes nieko nežinome. Sulig antrosios legendos, atkartojančios ir sudurstan-čios pirmąją, Marsas, romėnų karės dievas, buvo tē-vu vaikui vardu Romului, kuris praleidęs stebuklingą vaikystę, atsakančią jo stebuklingam gimimui, išau-go į vyrą ir pastatė miestą, kuriam davė savo vardą. Po jo sekė pasakiškų karalių eilė, užsibaigdama Tar-kvinu Puikiuoju, kurio išdidumas ir žiaurumas iššau-kė revoliuciją, o tos pasekme buvo respublikos įstei-gimas į vietą monarchijos.

Šitą Romos respubliką autentiškoji Romos istori-ja prasidėdama rado kaipo tikrą faktą. Tai buvo apie trimis metašimčiais prieš krikščioniškąją metkaitą. Tuoju laiku dalykų stovis buvo tokis, kuris neapsi-rinkamai parodo, kad tautinio gyvenimo senai jau bu-ta pirm to. Bet šitas tautinis gyvenimas nepadarė jokių ištikimų žymių pats, kurios kur nors būtų užsi-likę; vadinasi, nepaliko jokių žymių paprastoje rašyto-je formoje, kurios būtų tinkamos pavadinti istorija. Pas tuos žmones buvo visuomeniniai darbai, buvo valdžios įstaigos, buvo įsigyvenę papročiai ir buvo visa apštis žmonių padavų. Betyrinėdami šituos įvai-rius priešistoriškosios Romos senovybės paminklus, pripažintus tikrai buvusiais, arba aprašytus senovės Romos raštininkų mūsų gentkartei užsilikusioje lity-nų raštijoje, vėlesnieji stropūs istoriškėji kritikai ėmė spėlioti apie Romos tautinio gyvenimo laikotarpį prieš rašytuosius užraščius, su kurių spėliojimais galima sutikti, arba ne.

Tarytum nėra abejonės, kad Roma savo pirmai-siais laikais buvo monarchija. Yra tikrai žinoma, kad, vėliaus, Romos respublika gyvavo tam tikrą laiką prieš karę su Pyrrhu, kuri ve karė galima pavadinti pradedamuoju Romos istorijos tašku, vertu to vardo.

Šita karė su Pyrrhu iškilo maž daug 281 m. pr. K. Roma pamažu glėbė Italiją savo imperija; bet Italijoje buvo kaikur graikų miestai, kurie nenorėjo jai pasiduoti. Vienas šitų miestų, lakedemoniečių naujokija, Tarentas, pasikvietė talkon narsų ir gabų karalių Epiro, šalies gulinčios į šiaur-vakarų nuo tikrosios Graikijos, padėti jai su Romėnais muštis. Šitasai Pyrrhus buvo atkakliu Romos reikalų priešu. Vienok Roma pergalejo jį ir netrukus nei dvidešimčiai metų ji likosi tikra Italijos šeimininke.

Bet dabar tuojaus prasidėjo ilgas ir mirtingas dvimušis, ilgai abejojamas iš abiejų pusių, vedamas netik už viršesnybę, bet ir už pačią gyvastį, tarp Ro-mos ir Afrikos miesto Kartagėnos. Kiekvienas žino kartagėniečių Hamilkaro, Hasdrubalo ir Hannibalo vardus nemažiaus garsius už vardus randamus jos priešininkės Romos istorijoje, romėno Regulo su tąja kiltu, sujudinga bet liudna pasaka apie jį, jo patrio-tišką pasišventimą ir ištikimumą priešams akyvaizdo-je laukiamos mirties*); Fabijaus, trukdytos skirian-

*) Regulus nusiųstas Afrikon Kartagėnų apimti pateko nelai-svėn ir priešų buvo pasiūstas Romon, padarymui su ja sandaros, davus jam žodį, kad sandaros nepadarius jis atgal nelaisvėn sugryš. Perėjęs Romos jis tautiečius atkalbėjo su kartagėniečias taikytis ir gryzo nelaisvėn, kur jį priešai nudėjo.

čiosi nuo Scipiono, Miltono tinkamai pavadinto "Romos augštybe", kuris karę perkėlę Afrikon ir nuo to laiko šitą pasakymą padarė užpuolingos narsos patarle, — šituos vardus, atkartojame, kiekvienas žino; ir šitie žmonių vardai drauge su vietiniais Kannos ir Kapuos, minėtino mušio ir apgulos reginių vardais, geriau primena negu pačios nuotikio smulkmenos šešių dešimčių su viršum metų kovą, kuri pasibaigė Kartagėnos puolimu ir ryškia Romos pergale.

Apsveikimas Kartagėnos buvo Romos karjeros pradžia, ištvėrusios ilgiau gal kaip kokis kitas istorijoje svetimų šalių apveikimo ir garbės pavyzdys. Su keliais persliekiais savo pirmynėigoje Roma nuo to laiko tolyn, vadinas, apie nuo dviejų šimtų metų prieš Kristų — sparčiai savo valdybas plėtė visomis pusėmis, kol apskėtė kuone visą tuomet žinomą pasaulį. Makedonija po Kartagėnai buvo pirmutinė, kuri atjautė Romos galybės ranką. Netrukus Sirija pasidalino Makedonijos likimu. Imperijinis miestas — imperijinis sulig savo galybės pješkojimo, nors buvo ir kuone per du šimtus metų pasiliko sulig savo valdymo budo respublikiniu, — suartinėjo savo nesumušamus legionus vakarų linkui Ispanijon ir šiaurės linkui į Alpy pašlaistes. Patys Alpai nedarė jokios kliuties smarkiai kylančiam Romos išdidumo priepiludžiui. Jų besiveržimas pludo per amžinojo sniego viršunes ir krito nesulaikomu sriautu į Gallijos laukus ir girias. Makedonijai ėmus švilpti jo pergalėtojai nuo jos atsiskus, jai buvo uždaryta burna. Kartagena, erzimusi savo priešą iki paskutinios likosi galutinai į plėnis paversta kardu ir ugnim antro Scipiono Afrikiečio rankoje.

Grakcho vardas sukelia apveiktingos Romos vaizdą nesutikimais iš vidaus suplėšytą. Tai buvo imtynės diduomenės su mažuomene, kurios gal abi buvo lygiai saumylios ir lygiai varžėsi už galybę valstybėje. Gavus viršų mažuomenei užėjo ištvirkimo laikas, kuriam lygus Romos istorijoje vargiai bebuvo. Jugurtai, Numidijos karaliaus sosto paveržikui tulą laiką sekas nusiųstus prieš Romos karvedžius papirkti, negalint jų apveikti, kol galiaus ant šmurknios ir negarbingos regyklos pasirodo narsiojo Marijaus paveikslas.

Marijaus išrinkimas konsulistėn savu žaru buvo diduomenės viršaus gavimu ant mažuomenės. Tai buvo didelė pergalė. Greitos ir puikios pergalės Marijaus kariumenės laimėtos, pirma ant Jugurtos, paskui ant Kambriečių ir teutonų padarė šitą didelį, bet be principų žmogų Romoje visagaliu. Bet jo visagalybės laikas buvo trumpas.

Netrukus mažuomenė vėl iškilo. Ji iš savo pusės Sylloje surado vyrą nepabijojusį susitikti su garsiuoju Marijum. Gimė kruvina savitarpinė karė, kurioje aristokratai Syllos vedami likosi pergalėtojais. Sunaikintas istorijinis Marijaus paveikslas vidui Kartagėnos griuvėsių parodo tragišką gyvenimo likimą žmogui, kurio vardas ir dvasia palikti politikos partijai išliko ilgoje tėvonybėje ištikimos įtekmės į Romos valstybės likimą.

Romos užkariavimai svetur beveik neapsistojo per šituos baisius vidujinius susirėmimus. Gudrus Lukullo ir Pompėjaus vardai dabar užtvoskia ant Romos girdo padangės, kuomet šiek tiek žemiau sužiningo horizonto mes jaučiame artuma viską užtemiančios Romos istorijos saulės. "Didysai Julius" štai rengiasi savo išdidžion kelionėn linkni galybės ir garbės zenito, nuo kurio jis teip pat tragiškai, teip pat umai ir teip pat greitai nupuls. Teip pat laikas artinasi prie Kristaus užgimimo.

Cezario karjeros istorija, sumaišyta su garbe ir negarbe ir kitaip garbinga ir negarbinga io anuko ciesoriaus Augusto istorija teip yra gerai žinomos, kad atrodo, jog tai yra kuone šiolaiškės istorijos dalys. Apie Romos imperijos puolimą, prasitęsusių ištisus metašimčius lvg palengva svyrantį ir su nenoru linkstantį prie žemės aržuolą, kuris įleido savo šaknis giliai ir įvedė jas į vidurį uolos, — apie tai mes čia nekalbėsime visai.

Didėji rašė, kuri patiekė tokią istoriją kaip tai, kurią mes tik ką apžvelgėmė, pastatė sau miestą vertą garbės, kurios jis žadėjo buti centru ir sostine. Senovės Roma apskritai yra ir apskritai ne be pamato yra garsiausia pasaulvie miestu. Jo vieta buvo prie Tibro upės, apie penkiolika anglišky mylių atstu nuo jūros.

Sakydami "jura" mes suprantame Viduržemines juras. Atminus, kad kuone visa tarptautinė vaizba senoviečių vedama laivais, buvo ant šito didžiojo tarpžeminio vandenyno vandenių ir atminus toliaus, kad iš trijų didelių pussalių įsikišančių į Tarpžemines juras nuo Europos sausumos ir šiaurės, gana arti prie Afrikos sausumos pietuose, beto išvaizda Italijos pussalis yra viduriniu, kuomet pati Roma yra viduriu Italijai, — atminus tą, lengva suprasti, kad Romos vietą, negraži ir negeistina pati, buvo ant anuo laiku zinomo pasaulio žemlapio kuopatogiausia vieta statyti miestui lemtam buti tautų metropolija ir sostainė. Jo atstumas nuo pakraščio apdraudė jį jo silpnoje pradžioje nuo jūrų plėšikų, kuomet plaukiojama upe Tibras padarė jį tikru pajurio miestu.

Roma augo iš metašimčio metašimtin, kol ant galo septynios įvairios kalvos su išdidžiais latyniškais vardais likosi juomi užklotas. Nuo to ji yra vadinama septynių kalvų miestu. Jei tikėjus padavai, jis buvo įsiveržusių gallų apgultas ir sudegintas (tai buvo senai prieš tai, kaip jo viešpatavimas pradėjo plėstis už Italijos ribų). Koki brangūs paminklai pražuvo toje katastrofoje galima tik spėti. Bet gal pirmoji Roma, kurią gallai sunaikino, nors ir puiki sulyginant su jos anuometiniais lenktyneiviais, mūsų akims, jei mes ją galėtume matyti tokia, kokia ji buvo tąsyk, pasirodytų tik labai vidutinio puikumo. Net puikusis Kapitolium, kurį sulig žinomos persudos Augustas pastatė iš marmuro, pakeisdamas plytas, iš kurių jis rado jį pastatytą, neturi tų svarbių ypatybių, kurias mes dabar skaitome reikalingomis patenkinimui mūsų supratimą apie išdidžią miesto išvaizdą. Augusto Roma buvo pastatyta didžiumoje be jokių gatvių, di-

džiunų namai buvo išmėtyti kur pakliuk po gojus ir daržus jų užimtoje miesto dalyje. Gatvėmis vertomis vardo buvo didžiųjų kelių galai einą iš Romos į visas puses į kaimus; šitie gi vieškeliai, visai tiesūs sienų anapusy, vidui matyt buvo kreivi ir siauri.

Bet nors ir truko kitų gaivalų, pridavimui senovės Romai įspudingumo, tai jai visai netruko didystės. Ji užėmė didelį žemės plotą ir daug tojo ploto užėmė šešialubiais ir aštuonialubiais namais. Gyventojų šiteip eilėmis susirėjusių viena augščiau kitos, priskaitoma visaip, nuo dviejų iki šešių milijonų žmonių.

Didelis plotas tarp Quirinalinio kalno ir upės buvo paliktas vien viešoms troboms ir čia buvo architektura sulig brangumu, drutumu ir puikumu beveik niekur nerandama kitur. Šventnamiai, valstybės reikalams skiriamos trobos, skiaustai, jiekštos, stovylos, portikai, rakštai, teatrai, amfiteatrai, viešos maudyklės, rumai, tiltai, vandenvados padarė miestą nepratusio žiurėtojo akims žavinančiu ir stebinančiu stebuklu bei architektūrinio grožio samplata. Po miestu buvo visa latakų sistema, kuriais galėjo bėgti tokios srovės, kad Plinius manė tinkamu pasakyti, jog apačia Romos galima plaukioti laivais. Mieste buvo forumai ir kampusai, buvusieji miestų eikštėmis šviesai ir orui — forumai susirinkimo vietomis, o kampusai pasilinksminimo plectais teip kaip šiolaikiniai daržai. Iš šitų ciesoriškios Romos savotybių daugumas išliko iki šiai dienai, kaikurios labai puikiai, kitos nemažius puikios griuvėsiose.

Prastas, tiesus, žiaurus, rustus, puikus — Panteonas, tinkamai ir teisingai apračytas Byrono eilėse, stovi įdomiu paminkliniu simboliu ir Romos, kuri buvo ir Romos, kuriai sekės. Panteonas, sako, išpradžių buvęs šventnamiu, pašvęstu visiems drauge, ar daugeliui daugiadijevystės dievų (nuo ko jo ir vardas yra), yra dabar katalikų bažnyčia. Kolizeum, ar tikriaus Kolosseum (teip pavadintas nuo milžiniškos artimais stovinčios Nerono stovylos), bestogis amfiteatras gladiatorių parodoms buvo pastatytas iš akmens ir galėjo sutalpinti aštuonis tukstančius žiurovų; ištisus metašimčius tarnavęs išgamoms Romos didžiunams kaip statomosios medžiagos akmenynė jų rumams dabar yra vienu iš įdomiausių šiolaikinės Romos reginių, sužadinančiu nuostabą ir baimę keleviui. Sugriuvę jiekštos, jiekštos pusiau palaidotos amžių dulkėse, skliaustai su dailininko apibaigos žvėdėsiu senai nuėjusių nuo jų, bet savo ryškiais bruožais nepasiduodančiais nei laikui, nei priepuoliui, nei atmainai, sugriuvę maudyklės, ramiai virtę tyrėma, vandenvados žirgliojančios akmenimis viršum Kampanijos padangėje savo puikia nieko nepaisančia eiseina. — Šitie paminklai, tiesa, nudraskyti ir liudni, bet nesunaikinami, kaip pati gamta, liudijau t žuvusių žmonių didumą.

Bet ne pačioje Romoje, tik toli nuo jos yra randami patys iškalbingiausi iš visų užsilikusių Romos didybės paminklų. Eik šiandien kur uori Europoje ir prisiziūrėk romėnų kelio likučiams, įgulusiems žemėn lyg kad jie būtų buvę ten pernykštėms uoloms suslugstant ir kalnams išskylant; užlipk ant tvirtovės sienų, išvestų gal kur tolumoje Britanijoje tuojaus po "di-

džiojo Juliaus" puolimo; atrask miestus iškilusius ten, kur romėnų kareiviams stovykla teko turėti — apžiūrėk šituos dalykus pats, apčiuopk juos savo kojomis, o tąsyk išvysi Romos viešpatavimo didybę.

Neteip vaizdus paprastam grožio įvaizdui, bet lygiai vaizdus mintingai susidėjusiam istorijiniam protui Romos pobudžio vadovėlis, įsibrėžęs visur Europos įstatymuose ir valstietinėse įstaigose. Vokiečiai smagiai besivarydami pirmyn dabartinio tautinio besirutuliojimo vežimu, kada jie išdidžiai Versailles'e (Versailiuje) karalių Vilių pavadino Kaizeriu, tai jie pasveikino jį, vardu padiktuotu jiems besužininga užuojauta dvidešimts metašimčių prieš jam užgimsiant ištiesta posmertinės įtekmės ranka, paeinančia iš Romos Julijaus namo, jų didžiausio atstovo, Kajaus Julijaus Cezario asmenyje.

Mes apsistojame čia kalbėję apie tai, ką senovės Roma padarė ir kuo buvo; bet mes apsistojame nepabaigę taip pat kaip mes pradėjome ne nuo pradžios. Romos istorijos dalykas ištikro yra iš abiejų galų begalis. Mums norėtusi papasakoti apie romėnus kaip žmones; vadinasi, kokio jie yra kraujo. Bet to niekas tikrai nežino. Daugumai istorijos tyrinėtojų matos galimu, kad jie, kaip gal ir kiekviena kita didėji žmonių veislė, išskyrus vien žydus, buvo labai maišyta ir sudėtinė. Bet šitas maišytas pobudis nėra pripažinamas romėnams vieno iš žymiausių dabartinių Romos istorijos žinovų, vokiečių istorininko Momseno. Tokiu budu, kaip mums rodos, yra dabar apskritai pripažinama, kad romėnų, arba plačiau imant, italų veislė buvo dvynu atžalu su graikais nuo bendros arijų arba indo europiečių padermės. Tas reiškia, kad taip graikai kaip romėnai paėjo nuo žmonių, kurie turėdami savo pradinę buklę Vidurinėje Azijoje, skyrės ypatingai į dvi puses: Indijos linkui ir vakarų linkui, Europon. Be šito labai aplamo Romos etnologijoje fakto, atsiekto ypatingai graikų, latynų ir sanskritų kalbos, sulyginime nėra nieko veislės paeigos klausime, kas skaitytojui būtų žinotina.

Etnologijos tyrinėjimas, pritaikomas prie tam tikro tam tikrų žmonių stovio, ištikro, niekuomet negali suteikti visiškai patenkinančių įdavų. Tautos nesilaiko savo griežtų ir aiškių bruožų. Jos maišosi viena su kita besisukančiame istorijos kaleidoskope, purtomame laiko ranka ir padaro begalines naujas ir įvairias kombinacijas. Tik toki didieji kraujo skyriai, kaip sakykime, tie, kuriems yra duodami arijų ir semitų vardai, pasilieka atskirais ir nesumaišytais. Net tarp šitų iš vieno kitan yra maž-daug bendrais apsimainymas ir susimaišymas. Bet šitose ribose kiekviename kainas kraujo nuopludis ir atpludis — ilgą laiką paėmus apskaitom — gali būti pripažintas liuosu ir nepaliaujamu. Išėivystės ir pergalės, dažnai su prievarta, staiga suvaro kruvomis įvairius žmones vienus su kitais. Romos vaizbos trynimos turi tą pačią veikmę palengvesniu ir netokiu žymiu budu. Viso pro visą etnologinis priešistorijinių romėnų dalinimas, apleidus tą, kas jau apie juos buvo paminėta, vadinasi, kad jie yra aryais, yra greičiau specialinio, kaip aplamo akyvumo dalyku.

(T. b.)

J. Laukis.

Aukos kankiniams.

Brockton, Mass. Per vestuves P. Petkuno tapo suaukauta \$7.15 politiškams kankiniams ir tapo pasiūsta "Tėvynės" administracijai. (Gavome \$7.15 ir perdavėme kasieriui. "Tėv." Adm.)

J. Račiūnas.

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

So. Omaha, Neß 87 kp. S.L.A. susirinkimas atsibus nedėlioį. 12 d. Kovo 1911 m., 2 val. po pietų, svetainėj po num. 2118 25-tos ir N str. Meldžiu visus narius pribūti ir užsimokėti prigulinčius mokesčius. Podraug meldžiu nepamiršti atsivesti naujų narių. Dar primenu visiems 87 kp. nariams, jogei už daktarą 87 kp. S.L.A. išrinktas Dr. H. J. Aberly, gyvenantis po tuo pačiu numeriu, kur mus svetainė.

Sekr. P. S. Jakubka.

West Scranton, Pa. 143 kp. S.L.A. laikys susirinkimą 15 dieną Kovo 1911 m. serėdoį. 6.30 val. vakare. P. Palucio svetainėj, po numeriu 1032 West Lackawanna ave. Meldžiu visus narius pribūti ir užsimokėti savo mokesčius. Atsineškite savø Centrališkus numerius, kurie dar nepridavėt. Taipogi T.M.D., 95 kp. susirinkimas bus 8 val. vakare toį pačioį svetainėj po 143 kp. susirinkimui.

Sekr. S. Kazokas.

Rochester, N. Y. 69 kp. S.L.A. laikys metinį susirinkimą 17 d. Kovo 1911 m., po num. 508 Joseph ave. Malonėkite visi nariai atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokesčius. Katrų užvilкта mokesčius, nepamirškite užsimokėti, nes kitaip busite suspenduotais. Atsiveskite naujų.

Sekr. A. S. Šmigelskas.

Harrison, N. J. 91 kp. S.L.A. bus laikomas mėnesinis susirinkimas 18 d. Kovo, 7:30 vakare, 107 John st. Primenu visiems draugams ir draugėms, kad nepamirštumėt prbūti kiekvieną mėnesį kas trečią subatvakarį į susirinkimus.

S. K. J. Gankauskas.

Newark, N. J. 245 kp. S.L.A. laikys sueigą 19 Kovo 1911 m. Nedėlioį, 3 val. po pietų, V. A. štore 178 Ferry st. Meldžiu visus susirinkti.

Rašt. M. Ambrozevičia.

Duquesne, Pa. Bus susirinkimas 172 kp. 12 kovo, 1:30 po pietų po numeriu 122 W. Grant ave.

Draugai ir draugės, kurie neužsimokėjote už sausį ir vasarį, turėsite butinai užsimokėti, nes jeigu nemokėsite už kovą, būsite išskirti iš S.L.A. narių tarpo. Kviečia kuopos raštininkas

Kaz. Savickas.

Glen Lyon, Pa. 24 kp. atsibus mėnesinis susirinkimas 19 kovo, 2 rą val. po pietų p. J. Anckio salėj. Nuoširdžiai užprašom visus sąnarius paskirtame laike pribūti.

Sek. M. Levulis.

Pittston, Pa. 7 kuopa laikys savo susirinkimus kas antrą nedėdienį po pirmai kiekvieno mėnesio.

Ateinantis susirinkimas bus laikytas 19 d. kovo, 2 val. po pietų A. Rūko svetainėje, 183 N. Main st.

Draugai! atmintkite, kad naujoji konstitucija nedaleidžia priimti mokesčius kitaip, kaip tik susirinkimuose, taip bus ir daroma: kas trečiame mėnesij neužsimokės, bus suspenduotas.

Visi privalome stengtis pildyti naujos konstitucijos reikalavimui nors iki 26 tam seimui. Seimas gal kiek palengvins, negu dabar kad yra.

Sekr. J. Vaškevičius.

Pajieškojimai.

Pajieškau brolio, Jono Kinto, iš Lietuvos, Suvalkų gub., gmino Gudelių, kaimo Butkos. Prieš 2 metu gyveno Waterbury, Conn., dabar nežinau kur. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis pranešti šiuo adresu:

Ona Kinčiūtė, po vyru Augustauckienė,
53 Lukasewitz St., Dayton, Ohio. (11)

Tik per 40 dienų už \$3.00.

1. Biblija tai yra visas šventas raštas seno ir naujo testamento, verstas į lietuvišką, lotyniškais raidėmis ir išnaujo peržiūretas Berlyne 1908 m., 818 ir 279 puslapių, viso 1127 pusl., drutais skuriniais apdarais. Prekė \$3.00
2. Gražiausios lietuviškos pasakos. Puslapių 170. Prekė 50c.
3. Naujos ir gražios dainos, naujai sutaisytos su puikiomis gaidomis. Puslapių 160. Prekė 50c.
4. Žodynas arba greičiausias pamokintojas angliškos kalbos. Prekė 35c.
5. "Visuomenė", mėnesinis laikraštis, išeina Vilniuje, knygos formoje, kaina už 3 mėnesius 65c.

Viso bus \$5,00

Kas paims visas augščiau minėtas knygas sykiu, tam atiduosiu už \$3.00 tik per 40 dienų. Adresuokit taip:

K. J. INTAS, (8)
P. O., Box 1724, New York, N. Y.

VAIČAIČIO EILES DYKAI

visiems, kurie išsirašys sau nuo T.M.D. sekančias labai naudingas knygas:

1. Žemės istorija; 2. Kaip žmogus gyvena ant žemės; 3. Vanduo ant žemės, po žeme ir viršuje žemės; 4. Geologija; 5. Kaip sustatytas žmogaus kunas ir 6. Chemija.

Visos šitos knygos turi per 700 puslapių ir 121 paveikslą. Jose rasite tokias žinias, be kurių negali apseiti joks tikrai prasilavinęs žmogus. Apart naudingumo jos atsižymi dar ir tuom, jog yra labai žingeidžiai ir suprantamai parašytos.

Jų negali niekur gauti pigiau, kaip už 1 dol. 25 centus. T.M.D. duoda Jums šitas šešias knygas su daugybe paveikslų tik už vieną dolerį ir dar duoda DOVANAI VAIČAIČIO EILES vertės 50 centų, iš priežasties 10 metinių sukaktuvių jo mirties: T.M.D. sąnariams viskas tik už 75 centus.

ŠITA PROGA BUS TIK TRUMPAM LAIKUI!

T.M.D. turi neperdaugiausiai šių knygų, todėl skubinkit pasinaudoti. Tuojaus eikit ir parašykite "money order" ant vardo T.M.D. Izdininko A. J. Povilaikos adresu, 804 Bank St., Waterbury, Conn. Šią "money order" siųskite Jonui Dagui, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill., pažymėdami laiške, ar prigulit prie T.M.D. ir prie kokios kuopos. Po to tuojaus gausite šitas visas knygas.

Nepamirškite, kad paskui nesigailėtumėt, kaip dabar daugumas gailisi neužsisakę Kudirkos raštams apdarų.

GAVENIA! NEI BALIŲ, NEI TEATRŲ! GERAS LAIKAS PASISKAITYMUI.

Ar turi T.M.D. ženklelį?

Kodel neturit? Juk tai gražiausias ženklelis tikro aukso, kurį niekam nesarmata prisiegti. Prekiuoja tik vieną dolerį ar vyrams, ar moterims (moterims su sagute). Še, ką rašo apie šitą ženklelį p. R. J.: "Ženklelį gavau, ačiu T.M.D. už jų įvedimą,—tai tikras papuošimas etc." Siųskite "money order" tokiu pat būdu, kaip augščiau nurodyta prie T.M.D. knygų.

Tve riant naujas kuopas, ar prisirašant naujiems sąnariams reik būtinau reikalauti T.M.D. ženklelių.

Reikalaukit pas kuopų viršininkus, arba rašykite Centru.

Kas Jus gali pažinti be ženklelio, ar esate T.M.D. nariu—apšvietos platintoju? Platinkite šitą naudingą daugiją! Tą privalo daryt kožnas geras lietuvis, savo tėvynės mylėtojas.—

Atyda

Seniai visiems žinoma lietuviška Banka

A. GROCHOWSKI & CO.

išleido puikų KALENDORIŲ 1911 m. Tą kalendorių prisiunčiame dovanai kiekvienam, kuris atsišauks ant šito adreso:

A. GROCHOWSKI & CO.

Bedford ave. & Grand st., Brooklyn, N. Y.

Visiems naudinga!

Kišėninis Atlasas viso pasaulio arba žemlapinė knygelė, kuri turi 476 puslapius, didumo 3 1/2 x 5 1/2. Angliškoje kalboje. Mapos, kurios parodo gelžinkelius, vandenį ir kalnus; Suvienytų Valstijų status, teritorijas ir kiek state miestų, ir kiek gyventojų visame state, ir kiek atskiruose miestuose. — taip ir viso pasaulio miestų. Kaina 50c. Galima gauti pas

M. M. DOVYDAITĮ.

606 E 3-rd st.,

Wilmington, Del.

Nepraleisk šitos naudingos ir geros progos!

Nes kita tokia, gal negreit atsitiks.

Važiukite ir pirkite sau lotą arba namą Naujai prasidedančiam Diddarbiniam Mieste **Gery, Indiana.**

Kuris neseniai prasidėjo tik 4 metai ir jau smarkiai pradėjo augti, kur ir tavo loto prekės sykiu užaugs į trigubus pinigus. Miestas GARY yra statomas netoli nuo Chicagos tik 26 mylios, ant pat kranto Ežero "Lake" Michigan, to paties kur prie Chicagai prieina. Mieste GARY, yra geriausia vieta, gyvenimui, darbui ir bizniui.

Dabartinės prekės lotų po \$150 ir augščiau. Kas negali visų pinigų užmokėti už lotą, mes duodame ant lengvų išmokėjimų. \$50.00 įmokėti, o likusius po \$10 ant mėnesio. Taip kad kožnas darbininkas gali lengvai prasidėti kilti augštin į prapertes.

Po išmokėjimui už lotą, mes statome namus (hauzas) ant visai lengvų išmokėjimų. Teipgi turime daugel gatavų naujų hauzų ant pardavimo po visą miestą GARY INDIANA ir CHICAGĄ.

Gary mieste stato didžiausius milžiniškus fabrikus, ką randasi visoj pasaulej: jų vardai sekanti:

- 1 India Steel Co., jau beveik pastatytas, kuriame dirba jau 15,000 darbininkų, o kaip jį visai užbaigs ir įrengs tąsyk dirbs 30,000 darb.
- 2 Nationale Tube Co., dabar yra budavojamas, bus gatavas apie ateinantį rudenį kurs dirbs..... 15,000 ..
- 3 American Locomotive Works, dar yra budavojamas, kaip bus užbaigtas tąsyk dirbs..... 15,000 ..
- 4 American Car & Foundry Co., dar yra budavojamas, kaip bus užbaigtas tąsyk dirbs..... 12,000 ..
- 5 American Tin Plate Co., jau yra beveik gatavas, kuris pradės dirbti ateinantį Mojaus mėnesį..... 10,000 ..
- 6 American Sheet & Wire Co., dar yra budavojamas, kaip bus užbaigtas tąsyk dirbs..... 8,000 ..
- 7 American Bridge Co., jau beveik yra užbaigtas ir apie ateinantį Mojaus mėnesį pradės dirbti..... 5,000 ..
- 8 Nut & Bolt Works, yra pradėtas budavot, kaip bus gatavas tąsyk dirbs 5,000 ..
- 9 Car Coupler Works, yra pradėtas budavot, kaip bus užbaigtas tąsyk dirbs..... 1,000 ..
- 10 Universal Portland Cement Co., dar jau vienas fabrikas gatavas jau dirba apie..... 3,000 ..

O dar vel kitą tos pačios kompanijos fabriką budavoja, kurs kaštuos pusterčio mili,ono dolerių.

Taipgi dar daugel kitokių visokių fabriku rengia statyti, kelis automobilių fabrikus, kriaučių šapą, muilo fabriką, skrybelių, vilnoniu ir šiaudinių ir kitokių. ¶ Dabar jau mieste GARY yra apie 30,000 gyventojų, o kaip užbaigs tuos visus viršminėtus fabrikus, tąsyk apsigyvens apie 500,000 gyventojų. Tai pamyslik savo galva koks miestas bus didelis ir į kokią prekių tie lotai ateis. ¶ Miestas Gary reikalauja ant ateinančios vasaros 10,000 naujų namų del gyvenimo, nes labai daug darbininkų reikalauja tie nauji fabrikai, kuriuos jau atidarys (paleis) dirbti nuo ateinančio Mojaus mėnesio apie 15,000 darbininkų, dar viršaus prie tų kur dabar yra.

Dabar mes parduodam lotus arti tų didelių fabriku. Turime gerų kampinių lotų del biznių, prie bizniškų gatvių ir aplinkinėj, kur Lietuvišką Bažnyčią statys. Tuos lotus dar specialiai pigiai parduodam ir ant visai lengvų išmokėjimų, kurių kitą metą nē už trigubus pinigus nepirksite. Todėlgi pasiskubinkite dabartiniu pirkimu lotų, kurie norite padvigubinti savo pinigus trumpu laiku, kaip kad kiti jau dar naudojami gaudami trigubus pinigus savo lotus, kurie pirkto metais pirmiau; taip tamista tą naudą dastosi. Per mus pirkdami visada gausite tikras savasties popieras. Visi kurie per mus nusipirko lotus, liko užganedintais, taip ir Tamsta busi užganedintas, jeigu atsišauksi prie mūsų ypatingai arba per laišką ant žemiau parodyto adreso.

Parduodam Farmas visose dalyse Amerikos visai ant lengvų išmokėjimų, išdirbtas su įprovom ir naujas.

Apsaugoju (Inšiuirinu) nuo ugnies: Namus, Biznius ir Naminius Rakandus, prie geriausių kompanijų.

Tarpininkauju visokiose provose už sužeidimus ir visokius turtus ir taip abelnai visokiose.

Einu už perkalbėtoją ant visokių sudų ir kitokių reikalų, visur privedu prie geriausių lowjerių (advokatų), ką randasi visoj Amerikoje. Padavęs man provą niekad man nepragrajysi. Kožname viršminėtame reikale kreipkis ant žemiau parodyto adreso ypatingai arba per laišką, o aš gavęs žinią esu visada pasirengęs patarnauti kuogeriausiai.

Pasarga kaip rasti ir nuvažiuoti in Gary, Indiana.

Mes važiuojame į Gary iš Chicagos kožną dieną 10 val. iš ryto neskyriant ir Nedėlioms. Kas iš Chicagos nori važiuoti tai mel-džiam ateiti į Chicagos Ofisą ant žemiau parodyto adreso prieš 10 val. iš ryto, tai mes duosime tikietus ir galėsite sykiu važiuoti. (Mūsų Chicagos Ofisas taipgi atdaras kožną vakarą iki 10 val. mumis galite rasti). Mes važiuojame visada ant Lake Shore treino ant La Salle ir Van Buren Streets. Kožną rytmetį mumis galite rasti ant Dypo nuo 10 val. iki 10:45 m., nes treinas tada išeina į Gary. O iš kitur nuvažiaugę į Gary rasite mumis kožną dieną 12 val. ant dypo su dideliu automobiliu belaukiant, su kuriuom mes apešime aplinkui visą miestą ir aprodysim abelnai visą jo stovį, tąsyk galėsite patys pasiskirti sau lotą arba namą kur tik norėsite. kas pirs lotą, tam kelionē ir visi kaštai bus atgrąžinti. Klausitēs:

JOSEPH ZACKER, Lietuviškas Generališkas Agentas

GARY SECURITIES COMPANY, Incorporated Capital Stock \$50,000.

Chicago Ofisas:

1817 South Union Street

Telephone Canal 4126

Gary Ofisas:

Main St. & 15-th Avenue

Telephone Gary 560

SLA. Pildomoji Taryba.

PREZIDENTAS:

M. J. Damijonaitis,
812 — 33-rd St., Chicago, Ill.

VICE-PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

SEKRETORIUS:

J. Žemantauskas,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBĖJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

DAKTARAS-KVOTEJAS:

F. Matulaitis,
495 E. Broadway So. Boston, Mass.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

B. K. Balevičia,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

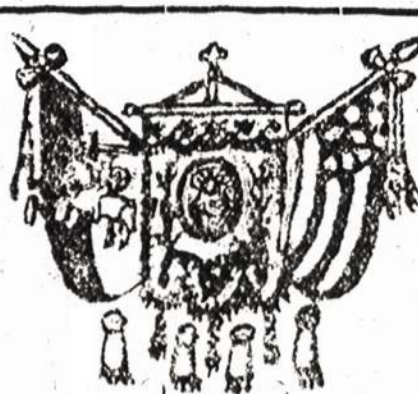
Nariams SLA. knygos už puse kainos.

1 Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217	kaina 50 c.
2 Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
3 Dievai ir Gražina, pusl. 781	25 c.
4 Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
5 Gibsinis Jotis, pusl. 38	15 c.
6 Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10 c.
7 Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
8 Kražių skerdynė, pusl. 77	15 c.
9 Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
10 Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
11 Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
12 Lietuviai Amerikoje, pusl. 174	\$1.00
13 Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
14 Našlaitė (Drama keturių veiksmų)	10 c.
15 Petras Zemaitis, pusl. 69	20 c.
16 Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba)	\$1.00
17 Dirva, pusl. 123 1898 m. vienas num.	75 c.
18 "Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po 50c	

KNYGIUS:

S. Astramskas
307 W. 30-th St. New York City.

Lietuviai! rašykite priešus. Liet. A., dauginkit sąnarių ir kuopų skaitlių!...

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVĖ.

Guodotinoms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vellavas, Szarpas, Juostas, ženklelius, kepurės ir marszalkoms pareodus, taipgi visus bažnytinius aprėdalu. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvi.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo Degimo krutinėje Galvos skaudėjimo Kateros Užsišaldyme Neuralgijos nuo Gerklės skaudėjimo

Mešlungio Skausmo krutinėje, nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvumo sprando Skaudėjimo: nuose Rankų ir Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

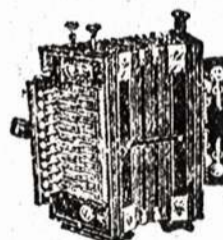
Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai nė gonbučiai, arba paslapti ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiūsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agentūros. Kiekvienas lietuviškas štornykas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalauti išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N. Y. in SCRANTON PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galite gauti LAIKRODĖIŲ, LAIKRODĖLIŲ, LENCIUGĖLIŲ, PUKIŲ ŽIEDŲ, SPILKŲ, ČAIČKŲ, KOMPASŲ, KRYŽIUKŲ, Puikiasiu ARMONIKŲ, SKRIPŲ, KLERNEB. TRUBŲ, KONCERTINŲ ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Geru BRTVŲ, visokio skyriaus DRUKAVOJIMŲ MAŠINUKŲ, ALBUMŲ FOTOGRAFIJOMS, GUMINŲ LITARŲ, ISTORISKŲ ir MALDA-KNYGIŲ, visokiu gražiu PÓPIERIU gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TŪZINŲ už 5c., 5 tuz. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, družiai apdaryta, su prisiuntimu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiūsdami tikrą savo adresą ir už 5c. markę gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų daigtu. Aš gvarantuojau, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiu greitai i visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gauti pirkto tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties

mano adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.